Strategia rozwoju Opola w latach 2012-2020

Spis treści

Uchwała Rady Miasta Opola 4
Wprowadzenie 6
Uwagi metodologiczne 12
OPOLE DZISIAJ – potencjał i wewnętrzne atuty rozwojowe miasta 18
Opole w otoczeniu makroekonomicznym i makrospołecznym 24
MYŚLĄC O PRZYSZŁOŚCI OPOLA – główne wskazania *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* 38
PRIORYTET 1: Zwiększenie kapitału intelektualnego Opola 40
PRIORYTET 2: Nowe inwestycje i wzrost aktywności ekonomicznej Opolan 43
PRIORYTET 3: Miasto na miarę wyzwań XXI wieku 46
Wdrażanie i monitorowanie realizacji *Strategii* 50
Aktualizacja 58
Uczestnicy prac nad *Strategią* 62
Przebieg prac nad dokumentem maj 2011 – listopad 2012 66
Udział mieszkańców w pracach nad *Strategią* – konsultacje społeczne 70
Wyniki ankiety na temat kierunków rozwojowych Opola 78
Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko 84
Dokumentacja fotograficzna prac nad dokumentem 98
Załącznik 1 - lista zadań 102
Załącznik 2 - ankiety wykorzystane w procesie konsultacji 118

UCHWAŁA NR …….
Rady Miasta Opola
z dnia ……. 2012 r.

w sprawie przyjęcia *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759,z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 567) – Rada Miasta Opola uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się *Strategię rozwoju Opola w latach 2012-2020* stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała nr XIV/121/07 z dnia 28 czerwca 2007 roku w sprawie aktualizacji *Strategii rozwoju miasta Opola – Stolicy Polskiej Piosenki – na lata 2004-2015* oraz uchwała nr XIV/122/07 z dnia 28 czerwca 2007 roku w sprawie aktualizacji *Programu rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015.*

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Opola.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wprowadzenie

***S**trategia rozwoju miasta Opola – stolicy polskiej piosenki – na lata 2004-2015* została uchwalona przed ośmioma laty, w lutym 2004 roku. Od tamtej pory została znowelizowana i jako dokument o zupełnie nowym kształcie przyjęta w czerwcu 2007 roku. Realizacja zadań przyjętych w tym dokumencie dobiega końca. Podsumowanie oraz ocena stopnia realizacji celów strategicznych znalazły się w „Raporcie końcowym z realizacji zadań zapisanych w *Programie rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015*".[1]

Zmiany społeczne i gospodarcze w ostatnich latach w Polsce i na świecie spowodowały konieczność przewartościowania przyjętego modelu działania. Panowało dotąd przekonanie, że kluczem do sukcesu Opola jest rozwój edukacji oraz inwestycje infrastrukturalne. Dziś wiemy, że równie ważne jest wszechstronne wsparcie dla przedsiębiorców.

Przed ośmioma laty nie było w Opolu specjalnej strefy ekonomicznej, nie brano także pod uwagę rozwoju sektora BPO - międzynarodowych centrów usług z zakresu księgowości i finansów, usług typu IT, prac badawczo – rozwojowych itp. Dziś w opolskiej strefie ekonomicznej lokują swe zakłady kolejni przedsiębiorcy. W jej sąsiedztwie powstanie nowoczesne Regionalne Centrum Biznesu - Centrum Kongresowo - Wystawiennicze. Chcemy otworzyć nasze miasto na rozwój usług „outsourcingowych" oferując atrakcyjne obszary pod lokalizację komfortowych biurowców.

Priorytetem w długofalowej strategii rozwoju Unii Europejskiej *EUROPA 2020* jest rozwój innowacyjnej gospodarki. My, Opolanie musimy mieć własne pomysły w tej dziedzinie. Zaplanowaliśmy utworzenie Regionalnego Parku Naukowo-Technologicznego, który oferować będzie wsparcie dla branży tzw. wysokich technologii. Powstaje Optyczna Sieć Teleinformatyczna Opola - system światłowodów, który połączy wszystkie najważniejsze instytucje w mieście. Wdrażanie systemów i technik teleinformatycznych jest współcześnie nieodłącznym elementem rozwoju nowoczesnej struktury miasta.

Obecnie potrzebny jest nam nowy plan działania. Powinien on wyznaczać kierunki rozwoju naszego miasta co najmniej do roku 2020. Odpowiada to ramom czasowym innych dokumentów o charakterze strategicznym: *Strategii Europa 2020*, *Krajowej strategii rozwoju regionalnego 2010-2020*, a także powstającej obecnie nowej strategii rozwoju województwa opolskiego do roku 2020.

Czas na nowe cele i zadania skrojone na miarę wyzwań drugiej dekady XXI wieku. Nie mogąc zrealizować wszystkiego co ważne i potrzebne miastu, pragniemy skoncentrować się na wybranych działaniach o kluczowym znaczeniu dla jego rozwoju. Dlatego w nowej strategii rozwoju Opola pojawiają się te najważniejsze elementy, które determinują kierunek zmian oraz określają wizerunek miasta w najbliższych latach.

[1] http://www.opole.pl/biznes/artykuly/30219-1136-Article-Raport_koncowy_z_realizacji_Programu_rozwoju_Opola_na_lata_20072015#paragraph3990

~ ~ ~ ~ ~

Opole znajduje się pomiędzy dwoma Europejskimi Metropolitalnymi Ośrodkami Wzrostu (MEGA): obszarem metropolitalnym Wrocławia i konurbacją śląską. Takie położenie ma swoje złe i dobre strony. Z racji wielkości, mniejszej liczby mieszkańców i wreszcie niższego potencjału ekonomicznego tak województwa, jak i samego Opola, nie jest ono miastem dostatecznie konkurencyjnym w stosunku do sąsiednich metropolii. Jego siła konkurencyjna wzrasta znacząco, gdy mierzona jest potencjałem demograficznym i ekonomicznym obszaru utworzonej Aglomeracji Opolskiej. Dlatego Opole powinno poszukiwać korzyści wynikających ze współpracy z bliższymi i dalszymi sąsiadami. Powinno także korzystać z dogodnego położenia w III Paneuropejskim Korytarzu Transportowym. Bliskość znanego od średniowiecza szlaku handlowego i transportowego *Via Regia,* przynosiła znaczne profity mniejszym i większym miastom położonym w jego zasięgu. Tak jest i dzisiaj.

Powolne „nasycenie" inwestycyjne sąsiednich obszarów metropolitalnych powoduje, iż uwaga potencjalnych inwestorów zwraca się w naturalny sposób ku Opolu. Miasto powinno oferować im dogodne warunki, od w pełni uzbrojonych terenów pod inwestycje, po kompleksową, sprawną obsługę informacyjną i administracyjną.

Opole pełni funkcję lidera w regionie opolskim, stanowi ośrodek wiodący i scalający Aglomerację Opolską. W tym znaczeniu stolica regionu – wzmacniając pełnione przez siebie funkcje metropolitalne - będzie współtworzyć sieć powiązań i współpracy pomiędzy miastami i gminami. To prawdziwe wyzwanie, z którym warto się zmierzyć w najbliższych latach.

Rozwój miasta musi uwzględniać także potrzeby tych osób, które są z nim związane poprzez miejsca pracy, szkoły, uczelnie. Tych, którzy przyjeżdżają do Opola, by załatwić sprawy urzędowe, służbowe bądź i po to, by zrobić zakupy w dużych centrach handlowych. Z myślą o tzw. ludności dziennej będzie rozwijany i modernizowany system komunikacyjny miasta.

Rada Miasta Opola na nadzwyczajnej sesji 25 października 2011 roku podjęła uchwałę określającą obszary, cele oraz formy współpracy miasta ze środowiskiem akademickim. W paragrafie 3 tego dokumentu znalazł się zapis, iż *w toczących się pracach nad nową strategią rozwoju Opola sprawy rozwoju uczelni wyższych i całego środowiska naukowego Opola będą miały priorytet*. Tak się w istocie stało. Podniesienie rangi Opola jako miasta akademickiego – rozwijającego się ośrodka szkolnictwa wyższego o zasięgu ponadregionalnym - wpisane zostało do znowelizowanej *Strategii* rozwoju miasta. Budowanie marki Opola i jego rozwój w oparciu o silne środowisko akademickie staje się oto wspólnym zadaniem uczelni wyższych i samorządu.

I wreszcie, chcemy być dumni z naszego miasta, dostrzegać jego słabe strony i niedoskonałości, ale i jego niezaprzeczalne walory. Opole jest miastem kultury, miejscem o znanej i powszechnie rozpoznawanej marce. Określenie *Stolica polskiej piosenki* to nie tylko ładnie brzmiący slogan, to także honor i zobowiązanie.

Ważna jest więź, jaka nas łączy z miastem, w którym żyjemy i które chcemy wspólnie zmieniać na lepsze. Zapisy nowej *Strategii* kładą szczególny nacisk na rozwój komunikacji społecznej i prawdziwego dialogu obywatelskiego. To może bowiem sprawić, iż wszyscy poczujemy się współtwórcami i uczestnikami owych przemian.

Zapisy znowelizowanej *Strategii* rozwoju Opola zawierają szereg propozycji i postulatów mieszkańców, a jednocześnie stanowią zaproszenie do podjęcia wspólnych działań na rzecz naszego miasta. Dziękuję wszystkim, którzy włożyli trud w powstanie tego dokumentu, uczestniczyli w pracach Zespołu Konsultacyjnego, a następnie w konsultacjach społecznych i którzy zechcą wziąć udział w realizacji nowych zadań.

Z wyrazami szacunku

Prezydent Miasta Opola
Ryszard Zembaczyński

Uwagi metodologiczne

Strategia (z grec. dowództwo) jest stale odbywającym się procesem przygotowywania i prowadzenia działań zmierzającym do realizacji pożądanego celu przy uwzględnieniu istniejących warunków, określonego miejsca i czasu. [2] Planowanie strategiczne nie jest zatem jednorazowym wydarzeniem, lecz nieustannym procesem oddziaływania na rzeczywistość. Dokonując wyboru strategii rozwoju Opola

- uwzględniliśmy otoczenie makrospołeczne i makroekonomiczne, jego zmienność i tendencje rozwoju,
- oceniliśmy zasoby będące w naszej dyspozycji,
- określiliśmy cele działania i sformułowaliśmy wizję miasta.

Punktem wyjścia do prac nad nowym dokumentem strategicznym obejmującym lata 2012-2020 były m.in. wnioski wynikające ze stałego monitorowania postępów we wdrażaniu *Strategii rozwoju miasta Opola – stolicy polskiej piosenki – na lata 2004-2015.* Monitoring oraz szczegółowe analizy stopnia realizacji *Strategii* prowadzone były systematycznie w kolejnych latach jej wdrażania. Ich rezultatem były sporządzane corocznie obszerne raporty. Z początkiem 2012 roku, w związku z trwającymi pracami nad nową strategią rozwoju, powstał *Raport końcowy z realizacji zadań zapisanych w „Programie rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015"*. Wnioski wynikające z monitorowania postępów we wdrażaniu *Strategii* rozwoju zostały przedstawione *Zespołowi Konsultacyjnemu ds. opracowania nowej strategii rozwoju Opola*, złożonemu z przedstawicieli różnorodnych środowisk społecznych, gospodarczych i naukowych naszego miasta. Zostały one wykorzystane w trakcie sporządzania analizy SWOT, a następnie posłużyły do określenia nowej wizji i priorytetów rozwoju naszego miasta.

Strategia rozwoju Opola obejmuje lata 2012-2020. Wobec dużej zmienności otoczenia, wyjście w planowaniu strategicznym poza rok 2020 byłoby zabiegiem nazbyt ryzykownym, a samo planowanie zapewne obarczone dużym błędem. Przyjęta perspektywa odpowiada ramom czasowym regionalnych i krajowych dokumentów o charakterze strategicznym. Taki horyzont czasu przyjęto również w strategii rozwoju Unii Europejskiej *Europa 2020*.

Dokument podzielony został na trzy zasadnicze części:

1. część analityczną
2. część postulatywną
3. część poświęconą zagadnieniom wdrażania i monitorowania

[2] Encyklopedia zarządzania http://mfiles.pl/pl/index.php/Strategia_rozwoju

W części analitycznej zaprezentowaliśmy wyniki analizy SWOT i PEST. Stały się one punktem wyjścia do rozważań nad potencjalnymi kierunkami rozwoju Opola w najbliższych latach. Część analityczna *Strategii* nie zawiera analizy sytuacji społeczno – gospodarczej miasta. Nie oznacza to jednak, iż uwarunkowań społeczno - gospodarczych nie wzięto pod uwagę w trakcie prac nad dokumentem. Szczegółowe informacje dotyczące aktualnej sytuacji demograficznej miasta, infrastruktury społecznej i technicznej, zagospodarowania przestrzennego, rozwoju gospodarczego, rynku pracy, inwestycji oraz kultury, sportu i turystyki opracowywane są rokrocznie oraz przedstawiane Radzie Miasta Opola. Dostęp do powyższych opracowań mają wszyscy mieszkańcy miasta m.in. za pośrednictwem miejskiego serwisu internetowego.

Zdefiniowaliśmy wizję naszego miasta w roku 2020. W jej głównej części określiliśmy Opole jako miasto wiedzy, przedsiębiorczości i kreatywności. Tym cechom odpowiada konstrukcja i przesłanie trzech priorytetów rozwoju. Opierają się one na triadzie „uczę się – pracuję – żyję" tj. na podstawowych dziedzinach aktywności człowieka.

W każdym z priorytetów określiliśmy cele oraz działania rozumiane jako nazwy zbiorów zadań i przedsięwzięć, których realizacja służyć ma osiąganiu owych celów. Miast definiować misję, sformułowaliśmy slogan o treści: *Dobre miejsce do życia*. Odwołuje się on do jakże bliskiej nam wszystkim potrzeby poszukiwania właściwego miejsca, spełniającego potrzeby i aspiracje każdego człowieka. Strategia, która powstała w oparciu o tak zdefiniowaną wartość nadrzędną, ma z natury swej charakter antropocentryczny.

Określiliśmy listę zadań wraz z harmonogramem ich wdrażania. Tam, gdzie było to możliwe i uzasadnione, oszacowaliśmy także wartość niezbędnych nakładów finansowych wskazując źródła finansowania.

Strategia rozwoju Opola w latach 2012-2020 powstawała przy współudziale przedstawicieli wielu środowisk oraz grup społecznych i zawodowych Opola. Główny ciężar prac spoczywał na *Zespole Konsultacyjnym do spraw związanych z opracowaniem nowej strategii rozwoju*, który pracował od maja 2011 do czerwca 2012 roku. W skład Zespołu weszli przedstawiciele różnych środowisk i grup społecznych miasta: radni, reprezentanci środowiska akademickiego, przedstawiciele biznesu i organizacji pozarządowych, urzędnicy i pracownicy jednostek organizacyjnych miasta. Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy SWOT, Zespół Konsultacyjny zdefiniował wizję, priorytety oraz cele rozwoju Opola w perspektywie najbliższych ośmiu lat. Przyjęto założenie, że wzrost miasta winien uwzględniać nie tylko jego endogeniczny potencjał i oczekiwania własnych mieszkańców, ale i rozwój oraz potrzeby makrootoczenia, które w naturalny sposób ciąży ku ośrodkowi pełniącemu funkcje metropolitalne.

Dokument poddany został konsultacjom społecznym. Prowadziliśmy je w różnych formach: odbyły się liczne spotkania z mieszkańcami, komunikowaliśmy się za pośrednictwem nowoczesnych mediów oraz strony internetowej Opola. Szczególnie cennych informacji dostarczyła analiza wyników ankiety internetowej na temat kierunków rozwoju miasta. Przeprowadzona została wymagana prawem strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Dokument został również pozytywnie zaopiniowany przez Miejski Komitet Monitorujący.

W listopadzie 2012 roku *Strategia rozwoju Opola w latach 2012-2020* przedstawiona została Radzie Miasta Opola jako propozycja kompleksowych działań dla rozwoju Opola w tej perspektywie czasowej.

OPOLE DZISIAJ
potencjał i wewnętrzne atuty rozwojowe miasta

Analiza SWOT została przeprowadzona w maju i czerwcu 2011 roku przez ekspertów wchodzących w skład powołanego przez Prezydenta Miasta Opola *Zespołu Konsultacyjnego do spraw związanych z opracowaniem nowej strategii rozwoju.*

Analiza mocnych i słabych stron Opola podzielona została na 5 części:

1. Zagospodarowanie przestrzenne, infrastruktura techniczna i ochrona środowiska
2. Infrastruktura społeczna i kapitał ludzki
3. Rozwój gospodarczy i inwestycje
4. Kultura, sport i turystyka
5. Stolica regionu

W każdej z tych kategorii tematycznych wskazano katalog mocnych i słabych stron Opola. Czynniki najważniejsze otrzymały rangę „1", ważne - „2", a te ocenione jako mniej ważne (ale wciąż istotne z punktu widzenia perspektyw rozwoju miasta) - „3".

~ ~ ~ ~ ~

Opole jest **stolicą i liderem regionu** – centrum społeczno - gospodarczym skupiającym funkcje administracyjne, edukacyjne, gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne. Znajduje się w centralnej części województwa, co jest walorem nie do przecenienia zwłaszcza dla tych Opolan, którzy dojeżdżają i korzystają tu z rozlicznych usług o charakterze ponadlokalnym (miejsca pracy, edukacja, usługi kulturalne etc.). Położone w pasie III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, w sąsiedztwie autostrady A4 jest **dobrze skomunikowane** z innymi ośrodkami południowej Polski.

Miasto zapewnia **wysoką jakość życia** - jest oceniane jako bezpieczne i przyjazne mieszkańcom. Za jeden z najważniejszych atutów rozwojowych Opola uznano jego **walory krajobrazowe i przyrodnicze**. Miasto posiada rozległe tereny służące rekreacji i wypoczynkowi. Większość z nich to tereny zielone i parki miejskie zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Odry, a także liczne zrewitalizowane wyrobiska poprzemysłowe – pozostałości po zakładach przemysłu wydobywczego. Część z nich służy dziś sportom i wypoczynkowi. Słabą stroną Opola jest niewystarczające **zagospodarowanie wyspy Bolko** jako obszaru rekreacji. Trwa rewitalizacja terenów wypoczynku i rekreacji na wyspie.

Znaczącym atutem Opola jest wysoka **estetyka przestrzeni miejskiej**, zwłaszcza śródmieścia. Stan środowiska naturalnego oceniono jako dobry, a system ochrony walorów przyrodniczych – dobrze zorganizowany i efektywny. Opolanie mają dostęp do zasobów wody pitnej wysokiej jakości. Podkreślono wysoki **poziom ochrony środowiska** w mieście. Opole posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, w tym infrastrukturę zabezpieczającą miasto przed powodzią.

Wyjątek stanowi system zabezpieczeń w rejonie kompleksu przemysłowego Metalchem i osiedla Grotowice.

Słabą stroną jest stan techniczny i nadmierne obciążenie ruchem **systemu komunikacyjnego miasta,** zwłaszcza dróg dojazdowych do centrum. **Duże natężenie ruchu** pomiędzy lewo- a prawobrzeżną częścią miasta i bardzo duże obciążenie obwodnicy północnej ruchem tranzytowym stanowi jedną z największych bolączek Opola. Szczególnie trudna sytuacja występuje na odcinku pomiędzy ulicami Budowlanych – Sobieskiego a rondem przy ul. Partyzanckiej. **Oferta komunikacji publicznej** nie stanowi dziś alternatywy dla samochodu osobowego. Brakuje miejsc parkingowych, ale i takich przestrzeni w centrum Opola, gdzie mogłyby powstać kolejne parkingi. Brak spójnego **systemu ścieżek rowerowych** utrudnia poruszanie się po mieście rowerem.

Atutem rozwojowym Opola jest **kapitał społeczny i intelektualny** miasta. Podkreślono wysoki stopień upowszechnienia edukacji przedszkolnej, a także poziom kształcenia w opolskich szkołach. Opole jest silnym **ośrodkiem akademickim**. Jest także **centrum usług** medycznych o wysokich referencjach, usług kulturalnych i edukacyjnych dla mieszkańców całego regionu. Wskazano, iż brakuje odpowiedniej ilości usług ukierunkowanych na poprawę bytu osób starszych, niepełnosprawnych, wykluczonych społecznie. Jako niedostateczną oceniono **ofertę turystyczną** Opola. Uznano natomiast, iż mocną stroną miasta jest rozbudowana i zróżnicowana **baza turystyczno-rekreacyjna**: nowoczesne Centrum Sportu, stadion lekkoatletyczny, kryta pływalnia i sztuczne lodowisko.

Słabą stroną jest **niedostateczna podaż miejsc pracy** oraz stosunkowo wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych z wykształceniem wyższym.

Dobrze oceniono **klimat inwestycyjny** w Opolu wskazując na dogodne warunki lokowania inwestycji. Ilość **powierzchni biurowych** o wysokim standardzie jest niewystarczająca. Podkreślono także słaby rozwój zaplecza badawczego dla **rozwoju wysokich technologii**. Miasto realizuje z dobrym skutkiem **liczne inwestycje komunalne.** Jest bardzo skuteczne w **pozyskiwaniu środków unijnych**. To jedna z mocnych stron Opola.

Wśród słabych stron życia społecznego w mieście wymieniono **niedostateczne zaangażowanie mieszkańców w sprawy miasta**. Opole potrzebuje także skrystalizowanej, przekonującej **wizji rozwoju**, która pozwoli mu ukształtować własną unikalną tożsamość. Znane dziś w Polsce głównie lub wyłącznie dzięki festiwalowi polskiej piosenki powinno wypracować **nową, rozpoznawalną i wyróżniającą je markę.**

Analiza SWOT 1. Zagospodarowanie przestrzenne, infrastruktura techniczna i ochrona środowiska			
MOCNE STRONY		**SŁABE STRONY**	
Czynnik	***Waga****	***Czynnik***	***Waga***
Urozmaicony krajobraz naturalny – zróżnicowanie przyrodnicze i przestrzenne obszaru miasta	1	Niezagospodarowane tereny poprzemysłowe, w tym obszary byłych wyrobisk	1
Dobry stan środowiska naturalnego – systematyczna redukcja emisji zanieczyszczeń	2	Przeciążenie dróg dojazdowych do centrum miasta	1
Zintegrowane i kompleksowe podejście do zarządzania i monitorowania środowiska – wysoki poziom ochrony środowiska w mieście	2	Duże obciążenie obwodnicy północnej ruchem tranzytowym	1
Miasto średniej wielkości o zwartej zabudowie (niewielkie odległości dzielące centrum z przedmieściami)	2	Niedokończona budowa obwodnicy miasta	1
Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (sieć telekomunikacyjna, ciepłownicza, gazownicza i energetyczna)	2	Duże natężenie ruchu komunikacyjnego pomiędzy prawo- i lewobrzeżną częścią Opola - brak dodatkowej przeprawy przez Odrę	1
Dobrze rozwinięta infrastruktura zabezpieczająca większą część miasta przed powodzią	2	Mało atrakcyjny i mało konkurencyjny system komunikacji publicznej	1
Dogodne położenie terenów inwestycyjnych	2	Niedostateczne zabezpieczenia przeciwpowodziowe w południowej części miasta (Metalchem)	1
Skierowanie ruchu tranzytowego na zewnętrzny pierścień drogowy miasta (m.in. poprzez obwodnicę północną)	3	Brak spójnego zagospodarowania obszaru w okolicy dworców PKP i PKS	2
Wysoka estetyka przestrzeni miejskiej, zwłaszcza śródmieścia	3	Lokalizacja cementowni w centrum miasta	2
		Zły stan kanalizacji deszczowej i sanitarnej	2
		Częściowo zdegradowana bądź niskiej jakości infrastruktura drogowa, zwłaszcza na obszarach peryferyjnych miasta	2
		Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w śródmieściu, jak i wzdłuż głównych dróg dojazdowych do centrum	2
		Brak krótkiego dojazdu do autostrady	2
		Niedostatecznie rozwinięty miejski system ścieżek rowerowych	3

* 1 Bardzo ważne
2 Ważne
3 Mniej ważne

2. Infrastruktura społeczna i kapitał ludzki			
MOCNE STRONY		**SŁABE STRONY**	
Czynnik	***Waga***	***Czynnik***	***Waga***
Dobrze rozwinięty system opieki zdrowotnej, w tym system leczenia szpitalnego	2	Niedostateczne zaangażowanie mieszkańców i brak merytorycznej dyskusji nad sprawami miasta	2
Dobrze rozwinięty system placówek oświatowo-opiekuńczych (przedszkoli, szkół)	2	Wysokie koszty zamieszkania w Opolu (wysokie ceny towarów i usług konsumpcyjnych)	2
Wysoki odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	2	Niedostateczna liczba żłobków	2
Dobra jakość kształcenia potwierdzona wynikami egzaminów zewnętrznych	2	Deficyt usług społecznych ukierunkowanych na poprawę bytu ludzi starszych, osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie	2
Trwała i wydolna opieka socjalna miasta nad najuboższymi i wykluczonymi społecznie	2	Brak systemu „zatrzymującego" najlepsze kadry naukowe w Opolu	2
Umocnienie wspólnot lokalnych – powstanie i rozwój działalności rad dzielnic	2	Bariery architektoniczne utrudniające osobom niepełnosprawnym dostęp do obiektów użyteczności publicznej	3
Przedsiębiorczość i duża aktywność gospodarcza mieszkańców Opola	2	Zasoby pracy o kwalifikacjach niedopasowanych do potrzeb rynku pracy	3
		Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych z wykształceniem wyższym	3

3. Rozwój gospodarczy i inwestycje			
MOCNE STRONY		**SŁABE STRONY**	
Czynnik	***Waga***	***Czynnik***	***Waga***
Duża dynamika inwestycji komunalnych	1	Zbyt mała liczba dużych zagranicznych i krajowych inwestycji prywatnych	1
Dostępność wysoko wykwalifikowanych kadr dla gospodarki miasta i regionu	1	Niedostateczna podaż ofert pracy, zwłaszcza w sektorze dużych i średnich przedsiębiorstw	1
Dogodne warunki do lokowania inwestycji	2	Brak kluczowego inwestora z obszaru wysokich technologii	1
Duża skuteczność w pozyskiwaniu środków unijnych	2	Niedostatek miejsc pracy dla absolwentów szkół wyższych	2
Bogate zasoby podziemne wody pitnej wysokiej jakości	2	Niewystarczająca ilość powierzchni biurowych o wysokim standardzie	2
Miasto bezpieczne i przyjazne mieszkańcom, zapewniające wysoką jakość życia	2	Słabe zaplecze badawcze uczelni dla rozwoju wysokich technologii	3

4. Kultura, sport i turystyka			
MOCNE STRONY		**SŁABE STRONY**	
Czynnik	**Waga**	**Czynnik**	**Waga**
Rozległe tereny zielone służące rekreacji i wypoczynkowi, w tym tereny zielone nad Odrą, dawne wyrobiska i parki miejskie	1	Brak imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, towarzyszących imprezom ogólnopolskim (m.in. KFPP)	1
Dobrze rozwinięta baza kulturalna (m.in. teatry, biblioteki, muzea, filharmonia, Narodowe Centrum Polskiej Piosenki, MDK) i wysoka jakość oferty kulturalnej	2	Brak systemowego wsparcia środkami publicznymi markowych inicjatyw kulturalnych (Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny, festiwal filmowy Opolskie Lamy i in.)	2
Bogate tradycje festiwalu polskiej piosenki	2	Niewystarczające zagospodarowanie wyspy Bolko jako obszaru rekreacji	2
Urozmaicona oferta innych cyklicznych imprez targowych i festiwalowych, cieszących się dużym zainteresowaniem	2		
Liczne ośrodki sportowo-rekreacyjne: Centrum Sportu, stadiony, kryta pływalnia, lodowisko itp.	2		

5. Stolica regionu			
MOCNE STRONY		**SŁABE STRONY**	
Czynnik	***Waga***	***Czynnik***	***Waga***
Główne miasto regionu opolskiego pełniące funkcję centrum społeczno-gospodarczego, skupiające funkcje administracyjne, edukacyjne, gospodarcze, usługowe, handlowe, kulturalne i rekreacyjne	1	Opole - miasto o niedookreślonej tożsamości i wizji rozwoju	1
Korzystne położenie miasta w centralnej części województwa opolskiego zapewniające prawidłową obsługę i dostępność do usług ponadlokalnych	1	Miasto znane w Polsce głównie lub wyłącznie dzięki festiwalowi polskiej piosenki	2
Historyczna stolica Górnego Śląska i jedno z najstarszych miast Polski (miasto o bogatej historii i wielowiekowej tradycji)	1		
Dobra lokalizacja Opola na mapie transportowej kraju (w pasie III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, w sąsiedztwie autostrady A4)	2		
Najważniejszy w skali województwa, rozwijający się ośrodek akademicki i naukowy	2		
Centrum usług medycznych dla mieszkańców całego regionu	2		
Media lokalne (lokalna prasa, radio, TV), działające na rzecz integracji regionalnej i promocji wysokiej jakości życia w Opolu	2		

Opole w otoczeniu makroekonomicznym i makrospołecznym

Podstawową jednostką europejskiego systemu osadniczego są funkcjonalne obszary miejskie złożone z rdzenia zamieszkałego przez co najmniej 15 tys. osób, o łącznej liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy. Opole jest jednym z takich obszarów. W policentrycznej strukturze systemu osadniczego w Polsce, jego rangę wyznacza nie tylko wielkość, ale także wymiar jakościowy i pełnione funkcje: transportowe, przemysłowe, usługowe, funkcje GOW (gospodarki opartej na wiedzy), kontrolne i zarządcze.[3] Opole jako stolica regionu wypełnia zadania administracyjne na poziomie wojewódzkim. Zachowanie statusu lidera w województwie opolskim oraz rozwój funkcji metropolitalnych miało kapitalne znaczenie dla rozwoju miasta w pierwszej dekadzie XXI wieku. Szansą na dalszy rozwój Opola w perspektywie do roku 2020 jest włączenie się w projektowaną ogólnoeuropejską sieć współpracy miast. Będzie ona jednym z podstawowych narzędzi polityki miejskiej Unii Europejskiej w okresie programowania 2014-2020.

~ ~ ~

Podobnie jak analiza mocnych i słabych stron, część poświęcona szansom i zagrożeniom dla rozwoju Opola podzielona została na 5 kategorii tematycznych:

1. Zagospodarowanie przestrzenne, infrastruktura techniczna i ochrona środowiska
2. Infrastruktura społeczna i kapitał ludzki
3. Rozwój gospodarczy i inwestycje
4. Kultura, sport i turystyka
5. Stolica regionu

W każdej z tych kategorii tematycznych wskazano katalog szans i zagrożeń rozwojowych. Czynniki najważniejsze otrzymały rangę „1", ważne - „2", a te ocenione jako mniej ważne (ale wciąż istotne z punktu widzenia perspektyw rozwoju miasta) - „3".

~ ~ ~

Dla dalszego rozwoju Opola kapitalne znaczenie ma ogólna kondycja ekonomiczna i tempo wzrostu gospodarczego w kraju. Prognozy w tym zakresie są optymistyczne: przewidywany przez NBP na rok 2012 wskaźnik wzrostu produktu globalnego brutto przekroczył 2,5% i był najwyższy wśród państw członkowskich UE. Dobre tempo rozwoju gospodarczego Polski pozostaje w ścisłym związku z wykorzystaniem funduszy strukturalnych UE, dynamicznym wzrostem eksportu i pobudzeniem wewnętrznego popytu konsumpcyjnego.

3 M.Smętkowski: *Miasta i system osadniczy Polski w perspektywie europejskiej;* w:*Europejskie wyzwania dla Polski i regionów* – praca zbiorowa pod red. A. Tucholskiej, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2010, s. 186

W przeprowadzonej dla Opola analizie SWOT szczególną rangę przypisano wykorzystaniu zagranicznych oraz krajowych **funduszy pomocowych.** Przeznaczenie ich na rozbudowę oraz modernizację infrastruktury, w tym infrastruktury transportowej, oraz realizację inwestycji proekologicznych uznano za warunek dalszego rozwoju Opola. Za niezmiernie pożądane uznano także **zwiększenie tempa inwestycji** oraz **przyciągnięcie kapitału inwestycyjnego**. Nowym inwestycjom towarzyszyć powinno poszerzenie zakresu stosowania innowacyjnych, energooszczędnych i proekologicznych technologii oraz rozwój systemów i technik teleinformatycznych.

Jako kolejną istotną szansę rozwojową dla Opola wskazano **zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich** i nadanie im nowych funkcji gospodarczych oraz społecznych. Dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie są wielce obiecujące. Rysuje się możliwość zagospodarowania kolejnych obszarów poprzemysłowych na cele rekreacyjne, pojawił się także zamysł kontynuacji projektu *Odra uRzeka w Opolu* na obszarach do tej pory nieobjętych działaniami rewitalizacyjnymi.

Vice versa, ograniczenie programu inwestycji, w tym przedsięwzięć proekologicznych, związanych z rewaloryzacją terenów zieleni, postrzegane jest jako jedno z istotnych zagrożeń dla przyszłego rozwoju Opola. Poważnym zagrożeniem jest także postępująca **degradacja infrastruktury transportowej**. Miejski system komunikacyjny stoi przed poważnymi wyzwaniami związanymi m.in. z rozbudową Elektrowni Opole. Inwestycja ta staje się zarówno szansą, jak i zagrożeniem dla rozwoju miasta. Stały wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego, w tym zwiększenie intensywności przejazdów tranzytowych spowoduje wzrost obciążeń i zanieczyszczeń środowiska, w tym emisji hałasu. Opole znane jako miasto wysokiej jakości życia nie może pozwolić na obniżenie standardów w tym zakresie.

Zagrożeniem dla dalszego rozwoju Opola mogą stać się także rosnące koszty utrzymania nowo powstałych obiektów infrastruktury miejskiej. Przy malejących wpływach do budżetu miasta może to spowodować ograniczenie programu inwestycji komunalnych.

Szczególnym dobrem dla miasta jest **rzeka Odra**. Większe wykorzystanie jej potencjału jest postrzegane jako szansa rozwojowa dla Opola. Odra powinna być eksploatowana jako droga wodna, jak również w celach turystyczno-rekreacyjnych. W tym świetle zagrożeniem jest utrata żeglowności na Odrze oraz wzrost zanieczyszczenia jej wód (brak kompleksowej ochrony wód). Zagrożeniem dla bezpieczeństwa miasta mogą stać się opóźnienia w realizacji zabezpieczeń przeciwpowodziowych: polderów Dąbrówka – Opole i Żelazna, zbiornika retencyjnego Racibórz Dolny, przebudowy wałów w południowej części miasta (Metalchem) etc.

Wśród szans rozwojowych wskazano na rozwój kapitału intelektualnego miasta: poprawę struktury wykształcenia mieszkańców oraz rozwój kształcenia ukierunkowanego na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Miasto powinno w pełny sposób wykorzystywać potencjał intelektualny i zawodowy mieszkańców. Uznano, iż szansą na dalszy rozwój Opola jest wzmocnienie samorządności lokalnej, a także rozwój postaw właściwych społeczeństwu obywatelskiemu.

Opole musi zmierzyć się z wyzwaniami demograficznymi. Zagrożeniem jest zarówno starzenie się społeczności miasta, suburbanizacja, jak i odpływ ludności do sąsiednich ośrodków miejskich. Miasto powinno przedsięwziąć działania ukierunkowane na **ograniczenie skali ruchów migracyjnych**. Odpływ migracyjny winien być kompensowany napływem nowych mieszkańców. Konieczny jest rozwój oferty budownictwa mieszkaniowego w przystępnych cenach, w ramach nowej polityki mieszkaniowej miasta.

Szansą na zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności Opola jest pełne wykorzystanie jego potencjału kulturalnego i akademickiego. Specjalna oferta powinna być kierowana w stronę środowiska akademickiego, w tym absolwentów opolskich uczelni wyższych. Winna ona być na tyle atrakcyjna, by **skłaniać do pozostania w Opolu i związania się z miastem na stałe**.

Szansy dla dalszego rozwoju Opola upatruje się także w **nowym prawodawstwie w zakresie polityki rozwoju** – tworzeniu tzw. regionalnych ośrodków rozwoju. Ważna jest pomyślna **współpraca z władzami regionu**, ukierunkowana na rozwój funkcji metropolitalnych Opola. Stosowne zapisy powinny znaleźć się w nowej strategii rozwoju województwa opolskiego do roku 2020.

Analiza SWOT

1. Zagospodarowanie przestrzenne, infrastruktura techniczna i ochrona środowiska

SZANSE		ZAGROŻENIA	
Czynnik	**Waga***	**Czynnik**	**Waga**
Wykorzystanie zagranicznych i krajowych środków pomocowych na rozbudowę i modernizację infrastruktury oraz realizację inwestycji proekologicznych	1	Ograniczenie programu inwestycji, w tym inwestycji proekologicznych, związanych z rewaloryzacją terenów zieleni	1
Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	1	Degradacja infrastruktury transportowej	1
Większy zakres stosowania innowacyjnych, energooszczędnych i proekologicznych technologii	1	Wzrost zanieczyszczenia ściekami wód Odry oraz wód podziemnych (brak kompleksowej ochrony wód)	2
Modernizacja i rozwój infrastruktury transportowej	1	Wysokie, rosnące koszty utrzymania obiektów powstającej infrastruktury	2
Wzrost tempa inwestycji	2	Utrata żeglowności rzeki Odry	2
Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz dbałości o środowisko i estetykę miasta	2	Wzrost zanieczyszczenia środowiska, natężenia ruchu i emisji hałasu	3
Postępująca modernizacja przemysłu w kierunku ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko	2	Opóźnienia w realizacji zabezpieczeń przeciwpowodziowych (wały Metalchem, polder Winów, zbiornik Racibórz itp.) oraz zbiorników retencyjnych wód opadowych i roztopowych	3
Rozwój systemów i technik teleinformatycznych	2	Wzrost roszczeń wynikających z partykularnych interesów grup społecznych (w tym m.in. protesty uniemożliwiające realizację inwestycji)	3
Kreowanie zmian przestrzeni miasta z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	2		
Wykorzystanie infrastruktury kolejowej w celu poszerzenia ofert systemu transportu miejskiego	2		
Większe wykorzystanie potencjału Odry – poprawa dostępu do ważnej drogi wodnej (np. w celach transportowych, turystyczno-rekreacyjnych itp.)	3		
Rozwój nowoczesnej gospodarki odpadami	3		
Rozwój budownictwa mieszkaniowego	3		
Budowa zbiornika Racibórz Dolny oraz modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych	3		

2. Infrastruktura społeczna i kapitał ludzki

SZANSE		ZAGROŻENIA	
Czynnik	***Waga***	***Czynnik***	***Waga***
Dalszy rozwój samorządności lokalnej i postaw właściwych społeczeństwu obywatelskiemu	1	Dalszy, postępujący spadek liczby mieszkańców, w tym osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym	1
Rozwój systemu kształcenia ukierunkowanego na potrzeby lokalnego rynku pracy	1	Wzrost natężenia ruchów migracyjnych	2
Poprawa jakości zaplecza naukowo-badawczego	1	Odpływ młodych, dobrze wykształconych ludzi do większych, dynamicznie rozwijających się ośrodków miejskich	2
Zwiększająca się liczba organizacji pozarządowych mających wpływ na życie kulturalne i społeczne miasta	2	Wzrost zachorowalności na choroby cywilizacyjne	2
Poprawa struktury wykształcenia	2	Brak perspektywicznego programu działań w zakresie opieki nad powiększającą się grupą osób starszych	2
Rozwój systemu opieki nad ludźmi starszymi, niepełnosprawnymi i wykluczonymi społecznie	2	Wzrost kosztów utrzymania	2
Powrót do Opola osób, które wyemigrowały za granicę w celach zarobkowych	2		
Możliwość pełniejszego wykorzystania potencjału elit miasta	3		

3. Rozwój gospodarczy i inwestycje			
SZANSE		**ZAGROŻENIA**	
Czynnik	***Waga***	***Czynnik***	***Waga***
Wzrost ekonomiczny w kraju	1	Wzrost bezrobocia, zwłaszcza wśród młodzieży i osób z wyższym wykształceniem	1
Zwiększenie korzyści związanych z członkostwem Polski w UE	1	Zahamowanie wzrostu gospodarczego/ recesja gospodarcza	2
Przyciągnięcie kapitału inwestycyjnego dla powstania i rozwoju firm produkcyjnych i usługowych	1	Wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej – obniżenie zyskowności działalności gospodarczej	2
Rozbudowa Elektrowni Opole	1	Spadek zamożności społeczeństwa	2
Większa dostępność kredytów	1	Ograniczenia w dostępie do funduszy UE	2
Wzrost dochodów własnych miasta	1	Kryzys ekonomiczny na świecie	2
Powiększenie i rozwój obszaru podstrefy Opole Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	2	Spadek dochodów i wzrost zadłużenia miasta	2
Wzmocnienie sektora otoczenia biznesu i ułatwienie firmom dostępu do profesjonalnych usług okołobiznesowych	2	Ograniczenie nakładów inwestycyjnych	2
Wzrost zamożności społeczeństwa	2	Brak zainteresowania oferowanymi terenami inwestycyjnymi	2
Wzrost konsumpcji indywidualnej	2	Ograniczona dostępność kredytów, w tym kredytów mieszkaniowych	2
Rozwój komputeryzacji i sieci światłowodowych	2	Zmieniające się, niekorzystne dla samorządów regulacje prawne (w tym przepisy w zakresie ochrony środowiska, gospodarki finansowej itd.)	2
Wsparcie działań samorządu przez państwo	2	Katastrofy ekologiczne i przemysłowe, klęski żywiołowe	3
Wspieranie rozwoju akademickich inkubatorów przedsiębiorczości	2	Marginalizacja znaczenia lokalnych firm (przeniesienie ośrodków decyzyjnych do innych miast, gdzie znajdują się siedziby główne przedsiębiorstw)	3
Realizacja inwestycji miejskich w partnerstwie publiczno – prywatnym	3		
Rozwój współpracy pomiędzy miastem, uczelniami i przedsiębiorcami	3		
Wzmocnienie relacji gospodarczych z partnerami z krajów Dalekiego Wschodu	3		
Utworzenie w Opolu regionalnego centrum logistycznego łączącego transport kolejowy, drogowy i wodny	3		

4. Kultura, sport i turystyka			
SZANSE		**ZAGROŻENIA**	
Czynnik	**Waga**	**Czynnik**	**Waga**
Rekultywacja i wykorzystanie terenów powydobywczych dla celów rekreacji oraz turystyki lokalnej i krajowej	1	Niedostateczne wykorzystanie nowo powstającej infrastruktury (np. Centrum Wystawienniczo - Kongresowe, duże obiekty sportowe itp.)	2
Rozwój działalności Narodowego Centrum Polskiej Piosenki i Muzeum Polskiej Piosenki	1	Spadek rangi Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki – elementu wyróżniającego Opole	2
Wsparcie rozwoju markowych inicjatyw kulturalnych	1	Presja na wykorzystanie terenów zieleni pod budownictwo mieszkaniowe i działalność przemysłową	3
Rozwój oferty turystycznej	2		
Rozwój alternatywnych działań kulturalnych i artystycznych np. Ulica Kultury, festiwal filmowy Opolskie Lamy, plenery artystyczne itp.	2		

5. Stolica regionu			
SZANSE		**ZAGROŻENIA**	
Czynnik	***Waga***	***Czynnik***	***Waga***
Nowe prawodawstwo w zakresie polityki miejskiej - tworzenie tzw. regionalnych ośrodków rozwoju – oraz polityki proekologicznej	1	Postępująca suburbanizacja i dezurbanizacja miasta	1
Ściślejsza współpraca miasta z władzami regionu ukierunkowana na rozwój funkcji metropolitalnych Opola	2	Marginalizacja Opola w polityce metropolitalnej państwa	2
Rozwój aglomeracji opolskiej – ściślejsza współpraca z gminami ościennymi	2	Silna dominacja sąsiednich ośrodków miejskich Wrocławia, Katowic i Krakowa	2
Rozwój usług BPO o znaczeniu ponadregionalnym, w tym usług finansowych dostosowanych do potrzeb klientów krajowych i zagranicznych	2	Likwidacja części połączeń krajowej i regionalnej komunikacji kolejowej	2
Budowa regionalnego centrum przetwarzania odpadów	3	Coraz większa konkurencja krajów rozwijających się	3
		Lokowanie regionalnych centrów badawczych i siedzib regionalnych instytucji poza Opolem (Nysa, Kędzierzyn-Koźle)	3

Hipotetyczny najbardziej prawdopodobny scenariusz dla Opola z perspektywy II kwartału 2011 r. z predykcją zmian do końca I półrocza 2012 roku

Elementy scenariusza - prawdopodobieństwo większe lub równe 0,6		
Obszar czynników międzynarodowych		
Wzrost korzyści związanych z członkostwem w UE	Polska nadal będzie największym beneficjentem funduszy europejskich, choć w końcowej fazie okresu programowania 2007-2013 intensywność pomocy finansowej będzie stopniowo malała (duża część funduszy rozdysponowanych w ramach programów operacyjnych została już wykorzystana). W nowym okresie programowania funduszy spodziewany jest kolejny napływ środków unijnych, jednak ich pozyskanie będzie znacznie trudniejsze. Oprócz korzyści ekonomicznych płynących z członkostwa w UE ważny jest także rozwój wymiany kulturalnej, turystycznej, naukowej itp.	0,60
Coraz większa konkurencja krajów rozwijających się	Gospodarka krajów UE nadal nie jest dostatecznie konkurencyjna w stosunku do gospodarki USA oraz dynamicznie rozwijających się systemów ekonomicznych państw azjatyckich. UE próbuje temu zjawisku przeciwdziałać tworząc pakiet reform ekonomicznych *Europa 2020*, jednak ewentualne pozytywne skutki tych działań nie będą odczuwalne w najbliższym czasie. Silna i rosnąca konkurencja krajów rozwijających się jest zagrożeniem dla rodzimej wytwórczości.	0,63
Obszar czynników ekonomicznych		
Wzrost poziomu inflacji	Doświadczenia ostatnich miesięcy wskazują na stałą tendencję wzrostową cen dóbr i usług w Polsce. W ciągu najbliższego roku należy spodziewać się, że tendencja ta się utrzyma. Oznacza to spadek dochodów realnych ludności, a następnie zmniejszenie popytu.	0,68
Wzrost poziomu deficytu budżetowego	Deficyt budżetowy państwa osiągnął bardzo wysoki poziom. Działania zmierzające do jego ograniczenia mogą mieć niekorzystny wpływ na sytuację finansową samorządów (ograniczenie możliwości zadłużania się, w tym zaciągania kredytów na inwestycje współfinansowane ze środków unijnych) i mogą prowadzić do ograniczenia skali inwestycji komunalnych.	0,64
Obszar czynników prawno-politycznych		
Stabilizacja polityki podatkowej	W zakresie polityki podatkowej nie przewiduje się znaczących zmian w ciągu najbliższego roku.	0,61
Obszar czynników społeczno-demograficznych		
Wielkość populacji – spadek liczby mieszkańców	Wzrost liczby mieszkańców to jeden z najważniejszych czynników rozwoju demograficznego i społeczno-ekonomicznego Opola. Niestety nic nie wskazuje na to, by utrzymująca się od kilkunastu lat tendencja spadkowa miała się w najbliższym roku zmienić. Spadek liczby mieszkańców powoduje zmniejszenie wpływów budżetu miasta m.in. z tytułu podatków, konieczność wprowadzenia programu oszczędnościowego i ograniczenia inwestycji –	0,65

	w konsekwencji zahamowanie tempa rozwoju miasta.	
Gęstość zaludnienia pozostanie na niezmienionym poziomie	Zmiany liczby ludności w najbliższym roku oraz migracje nie będą miały istotnego wpływu na gęstość zaludnienia.	0,63
Wzrost natężenia ruchów migracyjnych	W związku z sytuacją ekonomiczną w kraju możliwy jest wzrost natężenia ruchów migracyjnych, w szczególności okresowej migracji zarobkowej.	0,68
Tradycje kulturowe	Tradycje kształtowane i kultywowane przez stulecia nie ulegają nagłym zmianom. Nie należy ich zatem oczekiwać w okresie najbliższych 12 miesięcy. Szacunek dla tradycji jest jedną z cech właściwych Polakom. To ważne, gdyż tradycje są jednym z czynników integrujących społeczności ludzkie, czynników kulturotwórczych i wyznaczają wysoki standard życia społecznego.	0,65
Wzrost konsumpcji indywidualnej	Wzrost potrzeb konsumpcyjnych jest czynnikiem napędzającym produkcję i podaż dóbr oraz usług. Przy odpowiedniej podaży pieniądza powoduje ożywienie gospodarcze i rozwój społeczno-ekonomiczny.	0,61
Obszar czynników technologicznych		
Rozwój komputeryzacji	Zwiększenie dostępu do Internetu oraz wzrost umiejętności obsługi komputera, zwłaszcza wśród osób zagrożonych tzw. wykluczeniem cyfrowym.	0,69
Rozwój nowoczesnych systemów i technik teleinformatycznych	Zapewnienie dostępu do e-usług m.in. w zakresie administracji publicznej (wdrożenie usług platformy ePUAP). Digitalizacja zbiorów, m.in. w zakresie dóbr kultury, zbiorów bibliotecznych. Rozwój technik teleinformatycznych umożliwiających szybką i skuteczną komunikację. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, m.in. dzięki wdrożeniu projektu OSTO w Opolu.	0,70
Obszar czynników naturalnych		
---	---	---

Podsumowując: wytypowano 12 czynników (elementów scenariusza rozwojowego), których prawdopodobieństwo wystąpienia oszacowano jako wysokie (tj. na poziomie nie mniejszym niż 0,6):

1. 5 czynników społeczno-demograficznych
2. 2 czynniki technologiczne, 2 czynniki ekonomiczne oraz 2 czynniki międzynarodowe
3. 1 czynnik o charakterze prawno-politycznym.

Za najbardziej prawdopodobny w perspektywie najbliższego roku uznano intensywny rozwój nowoczesnych systemów i technik teleinformatycznych, rozwój Internetu i komputeryzacji oraz – w dziedzinie spraw społecznych - wzrost natężenia ruchów migracyjnych. Oceniono, iż niekorzystne tendencje demograficzne będą się utrzymywały.

W rezultacie migracji i postępującego procesu starzenia się populacji miasta pogłębią się niekorzystne zmiany w strukturze wiekowej i mapie aktywności zawodowej społeczności miasta. Utrzyma się tendencja spadkowa liczby mieszkańców miasta. Będzie to miało wpływ na sytuację społeczno-ekonomiczną Opola.

Wskazano także na możliwy dalszy wzrost inflacji, a także wzrost obciążeń ekonomicznych dla budżetu miasta.

Czynniki wytypowane w analizie PEST zostały uwzględnione w pracach nad analizą SWOT dla Opola, w części dotyczącej szans i zagrożeń dla rozwoju miasta w perspektywie najbliższych lat.

WIZJA „OPOLE 2020”

OPOLE. Miasto unikalne
świadome swej wartości.

Ośrodek wiedzy,
przedsiębiorczości
i kreatywności.
MIASTO PIĘKNE.

Opole –dobre miejsce do życia

MYŚLĄC O PRZYSZŁOŚCI OPOLA – główne wskazania

Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020

PRIORYTET 1: Zwiększenie kapitału intelektualnego Opola

Opole nowoczesnym i konkurencyjnym ośrodkiem edukacji szkolnej i akademickiej

Informacja, wiedza, umiejętności i kompetencje, opatrzone wspólnym mianem kapitału intelektualnego, są dziś nadrzędnym, ze wszech miar poszukiwanym dobrem. Obok zasobów materialnych stanowią one najważniejszy czynnik rozwoju wszelkich organizacji. Ich posiadanie daje niebagatelną przewagę konkurencyjną. Zatem nie bez powodu strategia rozwoju Unii Europejskiej *Europa 2020* zakłada rozwój gospodarki opartej na wiedzy, wprowadzając przy tym pojęcie tzw. rozwoju inteligentnego. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie jest jednym z celów tematycznych wyznaczonych w tym dokumencie. Do tego priorytetu nawiązują zapisy innych dokumentów strategicznych, w tym także strategie oraz programy rozwoju kraju i regionu.

Rozwój systemu kształcenia na wszystkich jego szczeblach, od wysokiej jakości powszechnej edukacji przedszkolnej po kształcenie na poziomie akademickim, służyć powinien wydatnemu zwiększeniu kapitału intelektualnego Opola. Nowoczesna oferta edukacyjna uwzględniająca dynamiczny rozwój technik informacyjnych – bez popadania w uwielbienie dla technokracji, promująca innowacyjność i kreatywność w myśleniu i działaniu, a także rozwijająca, wspierająca postawy oraz zachowania przedsiębiorcze, powinna stać się wyznacznikiem Opola. Przyjazna, otwarta opolska szkoła powinna otworzyć się na bogactwo i różnorodność natury człowieka i rozwijać jego osobowość.

Opole będzie rozwijało się jako wyjątkowe miejsce do zdobywania wiedzy i kompetencji – edukacji umysłów i kształtowania postaw, w poszanowaniu dla cennych, a ograniczonych zasobów środowiska. Edukacji spełniającej najwyższe współczesne standardy.

Opole miastem akademickim – współpraca miasta z uczelniami wyższymi.

Na studia do Opola? Świetny pomysł!

Już dziś postrzegamy Opole jako rozwijający się i wciąż zyskujący na znaczeniu ośrodek naukowy oraz ośrodek kształcenia na poziomie wyższym. Społeczność akademicka Opola liczy niemal 36 tysięcy studentów i 1700 pracowników naukowych. Imponująca i wciąż rozwijająca się infrastruktura uczelni wyższych należy do najnowocześniejszych w Polsce. Co ważne: prowadzone badania wskazują, iż Opole uznawane jest za miasto bardzo studentom przyjazne.

To sprawia, że decyzję o podjęciu studiów na uczelniach wyższych w Opolu podejmują nie tylko młodzi ludzie z terenu województwa opolskiego, ale także osoby mieszkające poza Opolszczyzną.

Ośrodek akademicki pełni rolę miastotwórczą – współtworzy miasto, silnie oddziałując na wszystkie sfery i dziedziny życia w mieście. Generuje popyt konsumpcyjny i inwestycyjny. Infrastruktura uczelni wyższych, obiekty dydaktyczne, laboratoria, akademicka baza socjalna stanowią istotny element przestrzeni miasta. Część z nich powstała na zdegradowanych, poprzemysłowych lub powojskowych obszarach miasta, które utraciły swe dawne funkcje. Poddane działaniom rewitalizacyjnym zyskały nowe oblicze i nowe przeznaczenie, i wciąż się rozwijają.

Społeczność akademicka należy do elity intelektualnej Opola i stanowi ważną składową kapitału rozwojowego miasta. Cieszy, gdy wraz z początkiem roku akademickiego ożywają ulice Opola. Co czwarty mieszkaniec Opola jest bowiem studentem opolskiej uczelni – to jeden z najwyższych wskaźników w Polsce. Działania miasta powinny zmierzać do tego, żeby - pomimo niżu demograficznego - utrzymać na dotychczasowym poziomie liczbę studentów uczelni wyższych w Opolu, a także sprawić, by po zakończeniu studiów absolwenci zechcieli tu nadal mieszkać, pracować i założyć rodzinę. Podstawowymi czynnikami decydującymi o takim wyborze jest możliwość znalezienia satysfakcjonującej pracy, odpowiadającej posiadanym kwalifikacjom i aspiracjom (chłonność rynku pracy, adaptacyjność absolwentów uczelni wyższych) oraz jakość oferty zabezpieczenia podstawowych potrzeb społecznych (mieszkanie, edukacja i opieka, oferta spędzania czasu wolnego, możliwości rozwoju osobistego itp.).

Miastotwórcza rola ośrodków akademickich powinna być odpowiednio wzmocniona i wykorzystana w działaniach na rzecz rozwoju miasta, m. in. dla przeciwdziałania skutkom regresu demograficznego.

Cel 1.1
Wzrost rangi Opola jako ośrodka edukacji szkolnej o znaczeniu regionalnym

Działania

1.1.1 Wdrażanie nowoczesnych form kształcenia oraz rozwój infrastrukturalny placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych

1.1.2 Doskonalenie i dostosowanie kierunków edukacji ogólnej oraz zawodowej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy

1.1.3 Budowanie indywidualnej marki szkół

1.1.4 Intensywna promocja Opola jako ośrodka edukacji, wiedzy i innowacyjności

Cel 1.2
Wykorzystanie miastotwórczej roli ośrodka akademickiego

Działania

1.2.1 Rozwój wielopłaszczyznowej współpracy miasta i środowiska akademickiego

1.2.2 Wykorzystanie potencjału naukowego uczelni do celów związanych z rozwojem miasta

PRIORYTET 2: Nowe inwestycje i wzrost aktywności ekonomicznej Opolan

Tworzenie nowych miejsc pracy

Kluczową kwestią dla dalszego rozwoju Opola jest poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy, osłabionym na skutek ogólnoświatowego kryzysu ekonomiczno-finansowego w ostatnich latach. W celu zrównoważenia wciąż nie w pełni zaspokojonego popytu na pracę, muszą powstawać nowe miejsca pracy. Te zaś generowane są przez inwestycje lokowane w mieście lub jego najbliższym otoczeniu.

Miasto należy do największych pracodawców – bezpośrednio i w roli zleceniodawcy lub inwestora. W obu przypadkach ma ono istotny wpływ na sytuację na lokalnym rynku pracy i występuje na nim w roli ważnego gracza. Opole oddziałuje również na zachowania przedsiębiorców kreując popyt inwestycyjny. Szczególnie ważne są nowe inwestycje przedsiębiorców od dawna działających na terenie miasta.

Miasto uruchamia odpowiednie mechanizmy i narzędzia stymulujące procesy inwestycyjne - prowadzi takie działania marketingowe i promocyjne, których celem jest skłonienie przedsiębiorców do lokowania firm na obszarze Opola. Dzięki odpowiednim zapisom w przepisach prawa lokalnego tworzy warunki korzystne dla rozwoju przedsiębiorczości i ustanawia elastyczny system zachęt dedykowany potencjalnym inwestorom. Określa preferencje i oczekiwania wobec biznesu definiując katalog branż priorytetowych. Celem tych działań jest absorpcja zasobów pracy poprzez wzrost liczby nowo tworzonych miejsc pracy o wysokim standardzie, zaawansowanych technologicznie i wymagających zatrudnienia osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych.

W perspektywie do roku 2020 konieczne jest utrzymanie dobrego klimatu inwestycyjnego oraz wzrost prestiżu Opola, czemu służyć powinien skuteczny marketing i promocja inwestycyjna miasta. Ważne są przy tym nie tylko te inwestycje, które lokowane są w Opolu, ale i te, które prowadzone są w jego najbliższym otoczeniu, na terenach gmin należących do Aglomeracji Opolskiej. Należy zatem wykorzystać szansę, jaką daje rozbudowa Elektrowni „Opole" oraz inne inwestycje realizowane w sąsiednich gminach, zwłaszcza gdy służą one osiągnięciu wspólnych celów. Wśród inwestycji komunalnych preferowane będą projekty zintegrowane, łączące różne jednostki samorządu terytorialnego, stanowiące kompleksowe podejście do rozwiązywania problemów rozwojowych. W każdym przypadku miasto zaoferuje dostępność komunikacyjną, bazę hotelową, usługi konsumpcyjne oraz swoją rozpoznawalną markę.

W perspektywie finansowej 2014-2020 województwo opolskie będzie objęte celem 1 polityki spójności – *Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia*. Oznacza to, że Opole będzie beneficjentem polityki spójności w latach 2014-2020. Miasto będzie w dalszym ciągu skutecznie pozyskiwać dodatkowe fundusze, w tym środki unijne, na działalność inwestycyjną.

Miasta – ważne ogniwa polityki europejskiej – wciąż zyskują na znaczeniu. Otwierają się nowe możliwości współfinansowania rozwoju. Wzmocnieniu ulegnie ich rola przywódcza. W nowym okresie programowania Opole powinno skorzystać z szansy jaką daje tworząca się Platforma Współpracy Miast (European Urban Platform), włączając się aktywnie w sieć współpracy z innymi ośrodkami miejskimi w Europie.

Jednym ze skutków starzenia się populacji Opola jest wzrost obciążeń ekonomicznych zmniejszającej się grupy osób aktywnych zawodowo. Obecnie aktywność zawodowa mieszkańców Opola nie jest zadowalająca, czego wyrazem jest stosunkowo wysoki odsetek mieszkańców niepracujących w grupie osób powyżej 50 roku życia, zwłaszcza wśród kobiet. Istnieje również duża grupa osób, które z różnych powodów (wiek, niepełnosprawność, opieka nad osobami zależnymi, wykluczenie cyfrowe, wykluczenie społeczne, zdezaktualizowane kompetencje itp.) mają utrudniony dostęp do rynku pracy i mimo podejmowanych starań nie znajdują zatrudnienia. To ogromny, niewykorzystany potencjał. Osoby te potrzebują szczególnego, indywidualnego wsparcia - odpowiednio do przyczyn uniemożliwiających podjęcie pracy - i pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników jest jednym z tzw. celów tematycznych, które powinny przyczynić się do realizacji celów wyznaczonych w *Strategii Europa 2020*. Wraz z rozwojem kształcenia ustawicznego jest także jednym z celów polityki rozwoju Opola na najbliższe lata.

Cel 2.1
Stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji generujących nowe, lepsze miejsca pracy

Działania

2.1.1 Udostępnienie inwestorom w pełni uzbrojonych terenów inwestycyjnych

2.1.2 Rozwój nowoczesnych systemów i technik teleinformatycznych

2.1.3 Promocja potencjału inwestycyjnego

2.1.4 Aktywna obsługa inwestorów

2.1.5 Miasto jako samodzielny inwestor

Cel 2.2
Wzrost aktywności ekonomicznej mieszkańców Opola

Działania

2.2.1 Wsparcie osób prowadzących własną działalność gospodarczą

2.2.2 Aktywizacja zawodowa osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy

2.2.3 Rozwijanie przedsiębiorczości społecznej

PRIORYTET 3: Miasto na miarę wyzwań XXI wieku

Magia i etos miasta

OPOLE. Miasto unikalne, wyjątkowe.

Jest tylko jedno miasto w Polsce, które pełni rolę stolicy polskiej piosenki. Niemal od 50 lat jest nim Opole. Jest to miano w pełni zasłużone: pomimo rosnącej konkurencji odbywający się corocznie w opolskim amfiteatrze Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki gromadzi najważniejsze postaci polskiej muzyki rozrywkowej. To nadal najważniejsza impreza muzyczna tego typu w Polsce.

Opole uosabia półwiecze historii polskiej piosenki z tysiącami znakomitych występów estradowych, aranżacji, tekstów i niezapomnianych wykonań artystycznych. Tu rozpoczynały swą muzyczną karierę tuzy polskiej muzyki rozrywkowej. Tu wciąż powracają jako dojrzali i uznani artyści. Michał Bajor prezentując nowoczesną sylwetę zmodernizowanego amfiteatru opolskiego stwierdza z dumą: „Tu bije muzyczne serce Polski". To związanie Opola z tradycją i etosem festiwalu nadaje miastu szczególny rys – tak pożądaną i poszukiwaną przez wielu cechę unikalności. Świadczy o jego wyjątkowości, niezwykłości, o swoistej magii miejsca.

Czy duma z bycia opolaninem jest czymś powszechnym wśród mieszkańców Opola? Czy w pełni utożsamiają się ze swoim miastem? Czy doceniają jego niezaprzeczalne walory i dostrzegają zachodzące zmiany i przeobrażenia? Odpowiedź na to pytanie nie jest jednoznaczna.

Celem działań do roku 2020 będzie zwiększenie dumy i poczucia więzi emocjonalnej mieszkańców z ich miastem. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego w naszym kraju wymaga budowania płaszczyzn systematycznych spotkań i dialogu środowisk gospodarczych, naukowych i pozarządowych różnych pokoleń. Niezbędna jest zatem animacja procesu partycypacji społecznej na poziomie lokalnym, edukacja obywatelska, zaktywizowanie mieszkańców, budowanie poczucia tożsamości oraz łączności z innymi. Stąd potrzeba prowadzenia polityki inwestycyjnej z aktywnym udziałem społeczeństwa.

Opole jest jednym z najstarszych i zdaniem wielu – jednym z najpiękniejszych, najbardziej urokliwych miast w Polsce. Takim jest również w przyjętej wizji w roku 2020 - miastem pięknym. Bezsprzecznie jest także – jak większość ośrodków miejskich w Polsce – miastem „na dorobku", borykającym się z licznymi trudnościami i problemami rozwojowymi. Dotyczą one w szczególności stanu miejskiej infrastruktury.

W tej dziedzinie działania miasta zostaną ukierunkowane na:

1. rozwój i nowoczesną aranżację przestrzeni miejskiej o wysokiej estetyce
2. rewitalizację obszarów zdegradowanych wraz z nadaniem im nowych funkcji społeczno-ekonomicznych

Rozwojowi ekonomicznemu i społecznemu Opola towarzyszyć powinna odnowiona i wzbogacona aranżacja przestrzeni miejskiej, spełniająca kryteria estetyki i funkcjonalności, sprzyjająca komunikacji społecznej. Podlegająca szczególnie intensywnym procesom dezurbanizacji strefa historycznego „starego miasta" przekształcać się powinna w enklawę kultury i rekreacji - „salon miasta". Jako taka powinna zostać wyłączona niemal całkowicie z ruchu samochodowego. W tej strefie znajdować się będzie jak najwięcej miejsc atrakcyjnych, skupiających i przyciągających ludzi, zachęcających do spotkań, wspólnych działań, happeningów, wszelkich form kreatywności (skwery, place, fontanny, wolne od ruchu kołowego ulice, promenady itp.). Rozbudowana zostanie infrastruktura społeczna, poprawie ulegnie także jakość usług publicznych świadczonych dla mieszkańców.

Jednym z najpoważniejszych problemów rozwojowych w województwie opolskim jest jego postępująca depopulacja. Przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym w znacznym stopniu uzależnione jest od polityki prorodzinnej państwa, w tym polityki podatkowej. Gmina - w zakresie posiadanych kompetencji - również może mieć wpływ na ograniczenie spadku liczby mieszkańców. Receptą na zahamowanie tego procesu jest stworzenie tak atrakcyjnych warunków życia, pracy i zamieszkania, które skłonią dotychczasowych mieszkańców do pozostania w regionie, a nowych – do związania się z nim na stałe. W związku z suburbanizacją, powodującą „rozlewanie się" miasta poza jego granice administracyjne, problem migracji dotyczy także stolicy województwa.

Opole – niekwestionowany lider w regionie - powinno pełnić funkcje integrujące i inicjujące współpracę samorządów lokalnych na Opolszczyźnie. Silna Aglomeracja Opolska, posiadająca wspólną wizję i strategię rozwoju, ma szansę stanowić przeciwwagę dla sąsiednich ośrodków metropolitalnych. Perspektywa lepszego życia i pracy w Opolu oraz w subregionie opolskim spowoduje napływ nowych mieszkańców i ograniczy skalę migracji.

Kluczem jest zatem wysoka jakość życia - ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami, znacząca poprawa komunikacji i logistyki, nowoczesny system gospodarki odpadami, edukacja, rozwój technologii informacyjnych, poprawa jakości infrastruktury technicznej i społecznej miasta. W tych dziedzinach powinna także rozwijać się współpraca gmin Aglomeracji Opolskiej.

Cel 3.1
Ożywienie „ducha miasta" - rozwój kapitału społecznego i kulturalnego miasta

Działania

3.1.1 Wspieranie i tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju inicjatyw społecznych

3.1.2 Budowa marki Opola poprzez wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej

Cel 3.2
Rozwój i nowoczesna aranżacja przestrzeni miejskiej o wysokiej estetyce

Działania

3.2.1 Przebudowa oraz modernizacja układu komunikacyjnego miasta

3.2.2 Budowa zrównoważonego systemu transportu miejskiego

3.2.3 Rozwój i ożywienie Śródmieścia poprzez nadanie mu funkcji „salonu miasta" - obszaru kultury i rekreacji

3.2.4 Kreowanie prorozwojowej polityki mieszkaniowej

3.2.5 Ochrona środowiska

Cel 3.3
Wzmocnienie współpracy pomiędzy gminami na rzecz rozwoju ponadlokalnego

Działania

3.3.1 Stworzenie płaszczyzny (ram organizacyjnych) współpracy samorządów na rzecz rozwoju ponadlokalnego

3.3.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej Aglomeracji Opolskiej

3.3.3 Gospodarka zasobami i ochrona środowiska

3.3.4 Wspólne działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej

3.3.5 Rozwój turystyki i wspólna promocja turystyczna

Wdrażanie i monitorowanie realizacji *Strategii*

Realizacja *Strategii*, systematycznie prowadzony monitoring stopnia osiągania założonych rezultatów wraz z oceną skuteczności procesu wdrażania są kolejnymi etapami strategicznego zarządzania rozwojem miasta.

Wdrażanie

Wdrażanie *Strategii* polega na realizacji szeregu zadań przyporządkowanych działaniom i celom strategicznym, w ramach wyznaczonych w niniejszym dokumencie trzech priorytetów. Lista zadań przyjętych do realizacji stanowi załącznik do głównego dokumentu *Strategii.* Zadaniom tym nadano priorytetową rangę w polityce rozwoju Opola, a w związku z tym i w procesie planowania wydatków budżetu miasta.

Realizacja wyznaczonych celów, działań i zadań przypisana zostaje właściwym komórkom organizacyjnym Urzędu Miasta Opola oraz miejskim jednostkom organizacyjnym.

W latach 2012 – 2020 szczególnego znaczenia nabierają przedsięwzięcia prowadzone w ramach partnerskiej współpracy z innymi podmiotami mającymi wpływ na kształt i funkcjonowanie miasta (w tym m.in. z uczelniami wyższymi, przedsiębiorcami, inwestorami i innymi partnerami gospodarczymi, partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi). Szczególną kategorię stanowią zadania celu 3.3, realizowane we współpracy z samorządami Aglomeracji Opolskiej.

System wdrażania *Strategii* opiera się na zasadach demokracji obywatelskiej, ze szczególnym uwzględnieniem dialogu partycypacyjnego. Ważnym jego elementem są prowadzone w Opolu konsultacje społeczne. Są one nie tylko nieodzownym etapem procesu tworzenia *Strategii* – są również jednym z narzędzi jej skutecznego wdrażania. Aby osiągnąć założone cele, nieodzowna jest intensywna komunikacja i współpraca podmiotów odpowiedzialnych za wcielenie w życie zapisów dokumentu z lokalnymi środowiskami i organizacjami społecznymi. Szerokie konsultacje pozwalają na zaangażowanie i zaktywizowanie społeczności miasta do współudziału w tworzeniu i wdrażaniu *Strategii,* a także dają poczucie współodpowiedzialności za przebieg i rezultaty tego procesu.

Zapisy *Strategii* realizowane są m.in. przy współudziale organizacji pozarządowych, którym w ramach konkursów i zadań zleconych przez Urząd Miasta Opola zostaje powierzone wykonanie części zadań własnych gminy z zakresu oświaty, ochrony środowiska, polityki społecznej, kultury, sportu czy turystyki.

Promowana jest idea i rozszerzenie kompetencji rad dzielnic, także w zakresie realizacji celów rozwoju miasta. We wdrażaniu *Strategii* – poza konsultacjami - zastosowane są nowe narzędzia komunikacji i partycypacji społecznej. Pierwsze pozytywne doświadczenia w tym zakresie zebrano w 2012 roku. W budżecie miasta zabezpieczono kwotę na realizację najbardziej wartościowych zadań zgłoszonych przez rady dzielnic.

Udział społeczności lokalnych w uchwalaniu i realizacji budżetu daje poczucie wpływu na przebieg spraw o charakterze lokalnym, a ponadto umożliwia i motywuje mieszkańców do zapoznania się z realiami finansowymi gminy rozwijając tym samym ideę budżetu partycypacyjnego.

Finansowanie realizacji *Strategii*

Z uwagi na ogólny i kierunkowy charakter *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* trudno jednoznacznie określić na etapie jej tworzenia źródła finansowania zadań uwzględnionych w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

Szeroki zakres celów strategicznych i działań określonych w *Strategii* wymagać będzie wykorzystania różnych źródeł finansowania oraz współpracy wielu podmiotów – zarówno publicznych, prywatnych jak i społecznych.

Okres obowiązywania *Strategii* (do 2020 roku) zbieżny jest z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej 2014-2020. Niewątpliwie fundusze unijne będą znaczącym źródłem finansowania zadań ujętych w dokumencie strategicznym. Ponieważ jednak dyskusja dotycząca zarówno wysokości alokacji na przyszłe lata, jak i sposobu jej podziału nadal trwa, również źródła finansowania *Strategii* można określić jedynie w sposób ramowy.

Zakłada się, że głównymi źródłami finansowania *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* będą:

- budżet miasta Opola w kolejnych latach realizacji *Strategii;*
- publiczne środki zagraniczne, w tym pochodzące z funduszy europejskich oraz instrumentów finansowych UE – środki dostępne w ramach *Regionalnego programu operacyjnego województwa opolskiego,* programów krajowych, programów współpracy transgranicznej, ponadregionalnej i międzynarodowej, inicjatyw europejskich, Europejskiego Banku Inwestycyjnego, instrumenty Komisji Europejskiej, bezzwrotne środki przekazywane przez kraje Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- publiczne środki regionalne i krajowe – w tym środki pochodzące z krajowych funduszy celowych, środki przekazywane przez ministerstwa w ramach konkursów i dotacji;
- środki prywatne – w tym środki zaangażowane na realizację zadań w formule partnerstwa publiczno – prywatnego, środki przeznaczane przez podmioty prywatne na realizację inwestycji, które będą przyczyniać się pośrednio do realizacji założonych celów strategicznych.

Efektywne wykorzystanie wszystkich źródeł finansowania stanowić będzie o powodzeniu realizacji zamierzonych w *Strategii* celów.

Monitoring

Aby efektywnie realizować zapisane w *Strategii* zadania i osiągać założone rezultaty konieczne jest stworzenie sprawnego i spójnego sytemu monitorowania. Systematyczny monitoring dostarcza danych pozwalających dokonać oceny postępu w realizacji Strategii i jej wpływu na rozwój miasta. Wnioski płynące z dokonanej oceny procesu wdrażania mogą być podstawą do aktualizacji lub udoskonalenia obowiązującej Strategii. Są też podstawą do przyjęcia założeń rozwoju strategicznego w następnym okresie.

Monitorowanie stopnia realizacji *Strategii* ma również na celu identyfikację ewentualnych opóźnień lub nieprawidłowości w realizacji zadań i działań oraz podejmowanie działań naprawczych. Podstawą dla przeprowadzenia skutecznego monitoringu jest jego systematyczność, rzetelność oraz wykonanie w oparciu o najbardziej aktualne dane. Monitoring prowadzony jest na dwóch podstawowych poziomach:

1. poziom pierwszy – zadania i działania. Monitoring prowadzony jest w oparciu o informacje uzyskiwane od jednostek odpowiedzialnych za ich wdrażanie, a także analizę danych zastanych.

2. poziom drugi - cele strategiczne. Monitoring prowadzony jest w oparciu o przyjęte wskaźniki.

Na podstawie danych w ramach pierwszego poziomu monitoringu możliwe będzie dokonanie porównania stanu obecnego do poziomu wyjściowego, a także prześledzenie przebiegu zmian na przestrzeni lat w stosunku do pierwotnych założeń. Możliwa będzie także ocena stopnia osiągnięcia założonych celów strategicznych.

Bez względu na metodę pozyskiwania danych, monitoring na każdym z poziomów składa się z następujących po sobie etapów:

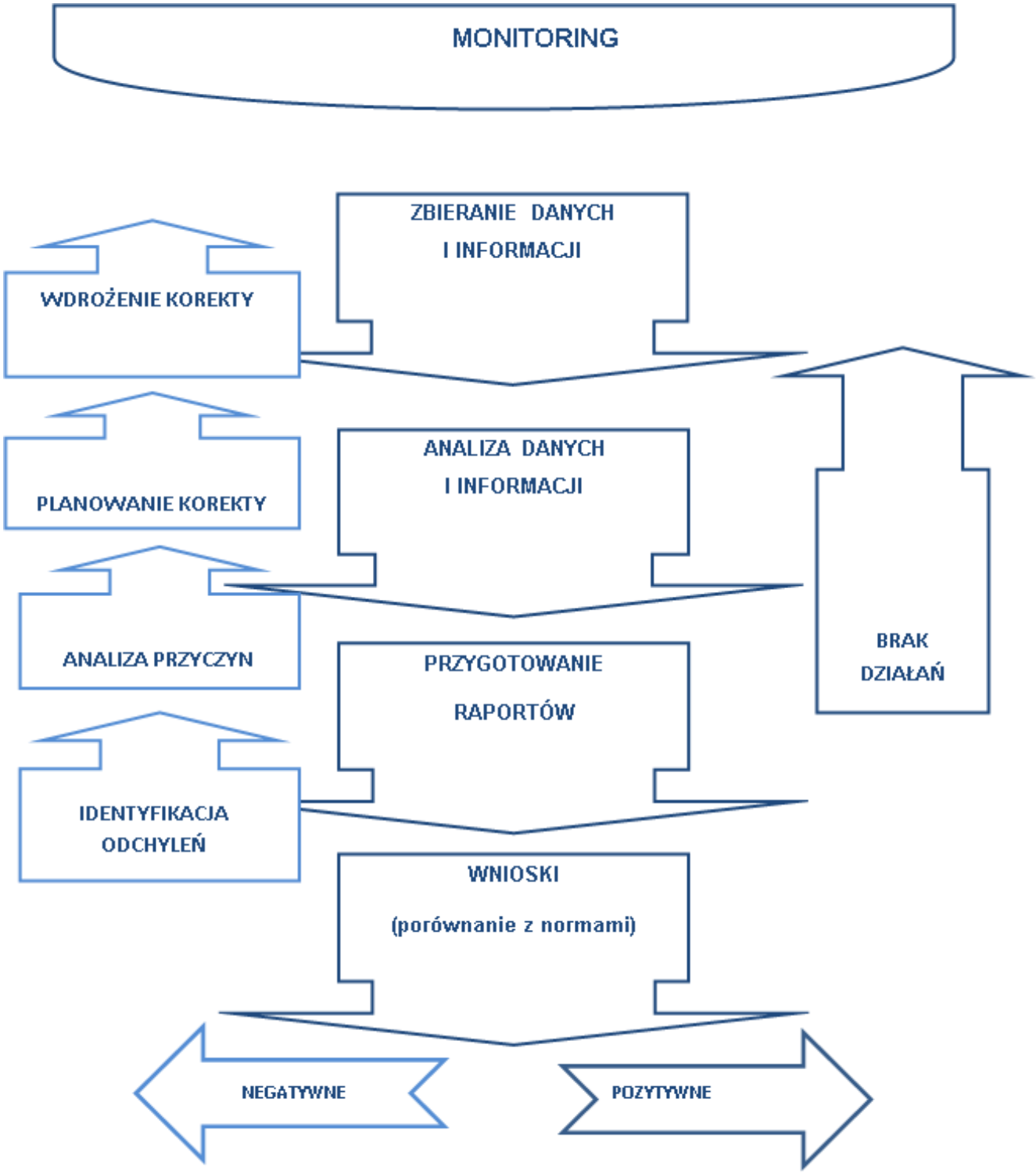

Uproszczony schemat monitoringu wdrażania Strategii

Źródło: J. Bober, *„Monitoring strategii rozwoju województwa"*, StatSoft Polska 2000, s. 16.

Wskaźniki monitoringu celów strategicznych

Wskaźniki wykorzystane w monitoringu celów strategicznych spełniają dwa podstawowe kryteria: są mierzalne i możliwe do zweryfikowania. Pozwalają całościowo zobrazować efekty realizacji *Strategii.* Są one również użytecznym źródłem danych w procesie zarządzania strategicznego w kolejnych okresach. Rozróżnić należy dwie grupy wskaźników:

- służące zbieraniu informacji o postępie rzeczowym,
- służące informacji o stopniu realizacji celów.

Wskaźniki obrazujące postęp w realizacji celów strategicznych mają także umożliwić przeprowadzenie analizy porównawczej Opola z podobnymi miastami w Polsce. Pozwoli to na określenie, jaką pozycję zajmuje Opole i czy jest ono konkurencyjne w stosunku do innych ośrodków miejskich o zbliżonej wielkości oraz podobnym potencjale społeczno-ekonomicznym. Na tej podstawie można również stwierdzić, jakie obszary wymagają interwencji.

Zestaw wskaźników, w oparciu o który przeprowadzony zostanie monitoring *Strategii* będzie stanowił odrębny dokument. Zostanie on opracowany po uchwaleniu *Strategii*. Dla każdego wskaźnika określona zostanie jego wartość bazowa, sposób pozyskiwania danych oraz podmiot odpowiedzialny za monitoring wskaźnika.

Poza zestawem wskaźników dokument określi również procedurę monitorowania postępów realizacji *Strategii* oraz wzory *Informacji o postępie rzeczowym realizacji zadań Strategii* i *Rocznego raportu o stanie realizacji Strategii*.

Narzędzia monitoringu

Monitoring wdrażania *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* będzie prowadzony w cyklu rocznym przez cały okres realizacji zadań zawartych w dokumencie. W procesie monitorowania wykorzystane zostaną następujące narzędzia:

1. Półroczna, zbiorcza *Informacja o postępie rzeczowym realizacji zadań Strategii*

   Zbiorcza informacja półroczna powstaje na podstawie raportów uzyskanych od jednostek zaangażowanych w realizację *Strategii* tj. wydziałów Urzędu Miasta Opola oraz jednostek organizacyjnych miasta. Jest ona przedstawiana Prezydentowi Miasta Opola oraz Miejskiemu Komitetowi Monitorującemu.

2. *Roczny raport o stanie realizacji Strategii*

   Raport roczny powstaje na podstawie obejmujących okres jednego roku raportów jednostek zaangażowanych w realizację *Strategii*. Raport przedstawiany jest Prezydentowi Miasta Opola, Miejskiemu Komitetowi Monitorującemu oraz Radzie Miasta Opola.

3. Roczna *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej Opola*

   Informacja przedstawiana jest Prezydentowi Miasta Opola, Miejskiemu Komitetowi Monitorującemu oraz Radzie Miasta Opola.

4. Raporty i analizy tematyczne, ekspertyzy zewnętrzne
   Obrazują osiąganie działań lub celów strategicznych.

Wszystkie informacje zbiorcze podawane są do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola. Są one także udostępniane do wglądu w siedzibie wydziału właściwego ds. planowania rozwoju.

Organizacja procesu monitoringu (zadania jednostek w procesie monitorowania):

1. Do zadań wydziału właściwego ds. planowania rozwoju należy koordynacja procesu monitorowania realizacji S*trategii*. Opracowuje on wzory obowiązujących informacji i raportów, pozyskuje i gromadzi dane (w tym dane z informacji i raportów otrzymanych od jednostek realizujących zadania), przygotowuje zbiorcze informacje oraz raporty, które przedstawia Prezydentowi, Miejskiemu Komitetowi Monitorującemu oraz Radzie Miasta Opola. Wydział prowadzi także obsługę administracyjno-logistyczną Miejskiego Komitetu Monitorującego.
2. Do zadań wydziałów Urzędu Miasta i pozostałych jednostek organizacyjnych realizujących poszczególne działania i zadania należy składanie - dwukrotnie w ciągu roku - raportów z realizacji zadań. Jednostki te zobowiązane są także gromadzić i udostępniać informacje na temat składanych do budżetu miasta wniosków o przyznanie środków na realizację zadań ujętych w *Strategii*.
3. Miejski Komitet Monitorujący (MKM) uczestniczy w monitorowaniu przebiegu i sposobu realizacji zadań, działań oraz celów wskazanych w *Strategii.* Prezydent Miasta Opola określa skład oraz regulamin pracy Komitetu.
4. Wnioski z monitoringu mogą być podstawą korekty zakresu rzeczowego realizowanej *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020.*

Aktualizacja

Strategia rozwoju Opola w latach 2012 – 2020 jest dokumentem otwartym. Wiąże się to z koniecznością dynamicznego reagowania na zmiany społeczne i gospodarcze oraz uwzględniania ich w dalszych etapach realizacji *Strategii*. Ponadto prowadzony jest stały monitoring stopnia osiągania celów zawartych w dokumencie. Dzięki zastosowaniu takiego podejścia możliwe jest wyselekcjonowanie zdezaktualizowanych działań i zadań oraz określenie kierunku aktualizacji zapisów *Strategii*.

Możliwe jest również uwzględnienie nowych, dodatkowych zadań, które będą wpisywać się w wyznaczone cele i działania. Dzięki dostosowaniu zakładanych pierwotnie celów *Strategii* do nowych warunków wzrasta poziom efektywnego i oszczędnego wydatkowania środków z budżetu miasta oraz zwiększa się szansa na zrealizowanie optymistycznego scenariusza rozwoju Opola.

Zmiany w dokumencie *Strategii* mogą być wprowadzone przez Radę Miasta Opola na wniosek Prezydenta Miasta, nie częściej niż raz na rok. Prace nad aktualizacją *Strategii* koordynuje wydział właściwy ds. planowania rozwoju.

Uczestnicy prac nad *Strategią*

W marcu 2011 r. powołany został *Zespół Konsultacyjny do spraw związanych z opracowaniem nowej strategii rozwoju*. Jego zadaniem było wypracowanie głównych założeń nowego dokumentu: *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*. Zaproszenie do prac w zespole przyjęli reprezentanci uczelni wyższych, przedstawiciele środowiska gospodarczego, organizacji pozarządowych, radni i przedstawiciele rad dzielnic, dyrektorzy miejskich jednostek organizacyjnych oraz naczelnicy wydziałów Urzędu Miasta Opola. Ich wiedza oraz doświadczenie okazały się nieocenione podczas prac nad dokumentem.

W pracach Zespołu Konsultacyjnego uczestniczyli:

1.	Lesław Adamczyk	-	Kanclerz Loży Opolskiej BCC
2.	Piotr Bębenek	-	Pracownik naukowy Politechniki Opolskiej
3.	Przemysław Burtny	-	Kierownik Działu Innowacji w Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki
4.	Alojzy Drewniak	-	Doradca Prezydenta Opola
5.	Tomasz Filipkowski	-	Naczelnik Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych (do września 2012r. Naczelnik Wydziału Budżetu)
6.	Krzysztof Kawałko	-	Zastępca Prezydenta Miasta Opola
7.	Krystian Kobyłka	-	Dyrektor Opolskiego Teatru Lalki i Aktora
8.	dr Anna Koska	-	Dyrektor Urzędu Statystycznego w Opolu (do grudnia 2011r. Naczelnik Wydziału Świadczeń Socjalnych)
9.	dr Irena Koszyk	-	Naczelnik Wydziału Oświaty
10.	dr Sabina Kubiciel-Lodzińska	-	Pracownik naukowy Politechniki Opolskiej
11.	Zdzisław Markiewicz	-	Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
12.	Agnieszka Maślak	-	Naczelnik Wydziału Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej
13.	Marcin Ociepa	-	Wiceprzewodniczący Rady Miasta Opola
14.	Krzysztof Początek	-	Zastępca Prezydenta Miasta Opola
15.	Rafał Poliwoda	-	Dyrektor Narodowego Centrum Polskiej Piosenki
16.	Violetta Porowska	-	Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Opola
17.	dr Witold Potwora	-	Prorektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu
18.	Małgorzata Rabiega	-	Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa
19.	Danuta Rospond – Bednarska	-	Kierownik Referatu Strategii Rozwoju w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO
20.	Stanisław Skakuj	-	Przewodniczący Zarządu Dzielnicy Zakrzów
21.	Justyna Sopa	-	Przewodnicząca Zarządu Dzielnicy Nowa Wieś Królewska

22.	dr Tomasz Sowiński	-	Pracownik naukowy Uniwersytetu Opolskiego
23.	dr inż. Marzena Szewczuk-Stępień	-	Pracownik naukowy Politechniki Opolskiej
24.	Sławomir Szota	-	Opolski Oficer Rowerowy, Przedstawiciel Opolskiego Klubu Turystyki Rowerowej „Rajder”
25.	dr Krzysztof Śliwa	-	Naczelnik Biura Urbanistycznego
26.	Arkadiusz Wiśniewski	-	Zastępca Prezydenta Miasta Opola
27.	Maciej Wujec	-	Naczelnik Wydziału Gospodarki i Innowacji (do marca 2012r. Naczelnik Wydziału Gospodarki i Promocji Miasta)
28.	Ryszard Zembaczyński	-	Prezydent Miasta Opola
29.	dr Joanna Żurawska	-	Dyrektor Opolskiego Centrum Badań Regionalnych przy Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu
30.	Halina Żyła	-	Pełnomocnik ds. zdrowia i programów profilaktycznych

Ponadto w pracach nad *Strategią rozwoju Opola w latach 2012-2020* uczestniczył zespół redakcyjny pod kierunkiem Danuty Wesołowskiej, Naczelnika Wydziału ds. Europejskich i Planowania Rozwoju Urzędu Miasta Opola.

Skład zespołu redakcyjnego:

1.	Marcin Dudek	-	Urząd Miasta Opola, Inspektor w Wydziale ds. Europejskich i Planowania Rozwoju
2.	Katarzyna Harnyś - Mielnik	-	Urząd Miasta Opola, Kierownik Referatu Strategii Rozwoju Miasta w Wydziale ds. Europejskich i Planowania Rozwoju
3.	Aleksandra Tyła	-	Urząd Miasta Opola, Samodzielny referent w Wydziale ds. Europejskich i Planowania Rozwoju
4.	Aniela Wojtowicz	-	Urząd Miasta Opola, Podinspektor w Wydziale ds. Europejskich i Planowania Rozwoju

Opracowanie graficzne dokumentu:

1.	Mariusz Kula	-	Urząd Miasta Opola, Podinspektor w Biurze Promocji
2.	Aleksandra Tyła	-	Urząd Miasta Opola, Samodzielny referent w Wydziale ds. Europejskich i Planowania Rozwoju

Przebieg prac nad dokumentem
maj 2011 - listopad 2012

Prace nad przygotowaniem dokumentu *Strategii* trwały nieprzerwanie od maja 2011 do września 2012 roku. W tym czasie dokument zmieniał swój wygląd, a jego treść ewoluowała.

W marcu 2011 roku został powołany *Zespół Konsultacyjny ds. związanych z opracowaniem nowej strategii rozwoju.* Do rozmów nad treścią i założeniami dokumentu zostali zaproszeni także przedstawiciele innych jednostek samorządu terytorialnego, liderzy społeczności lokalnej, przedsiębiorcy, uczelnie wyższe oraz mieszkańcy miasta.

W trakcie prac nad dokumentem członkowie Zespołu Konsultacyjnego w pełnym składzie spotykali się trzykrotnie:

- **6 maja 2011 r.,** podczas pierwszego spotkania konsultacyjnego przygotowano analizę SWOT i wytypowano strategiczne kierunki rozwoju związane z poprawą jakości życia mieszkańców. Przeprowadzono również analizę PEST uwzględniającą wpływ polityki, ekonomii, kwestii społecznych i postępu technologicznego na rozwój Opola,

- **17 czerwca 2011 r.** odbyło się drugie spotkanie Zespołu Konsultacyjnego. Wypracowano propozycje priorytetów oraz celów stanowiących istotę części postulatywnej dokumentu,

- **9 listopada 2011 r.,** w trakcie trzeciego roboczego spotkania Zespołu Konsultacyjnego, opracowano listy działań prowadzących do realizacji poszczególnych celów.

Ponadto 18 stycznia 2012r. z inicjatywy Prezydenta Miasta Opola odbyło się spotkanie wójtów i burmistrzów gmin subregionu opolskiego. Podczas spotkania wypracowano postulaty dotyczące współpracy gmin. W priorytecie trzecim ujęto cel 3.3 *Wzmocnienie współpracy pomiędzy gminami na rzecz rozwoju ponadlokalnego.*

Na przełomie lutego i marca 2012r. w Urzędzie Miasta Opola oraz w innych jednostkach organizacyjnych miasta rozpoczęły się konsultacje międzywydziałowe listy zadań zawartej w części postulatywnej dokumentu.

Od marca do 12 maja 2012r. projekt jednolitego tekstu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* stał się przedmiotem debaty publicznej, w ramach której zebrano wnioski, opinie i uwagi społeczności lokalnej na temat zapisów dokumentu. W trakcie konsultacji mieszkańcy wypełnili łącznie 117 ankiet dot. zrealizowanych i planowanych inwestycji infrastrukturalnych, zgłosili kilkadziesiąt propozycji zadań oraz nadsyłali uwagi i wnioski dotyczące *Strategii* drogą elektroniczną i pocztą tradycyjną (9). Wszystkie propozycje mieszkańców zostały dokładnie przeanalizowane. Część wniosków i propozycji zadań zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych została uwzględniona w dokumencie strategicznym. Pozostałe –często dotyczące bieżącej działalności samorządu – zostały przekazane merytorycznym wydziałom i miejskim jednostkom organizacyjnym zgodnie z kompetencjami.

W czerwcu 2012r. Prezydent Miasta Opola wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu z wnioskiem o określenie zakresu *Prognozy oddziaływania na środowisko* dla projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*.

Przełom lipca i sierpnia 2012r. poświęcony był na opracowanie *Prognozy* wymaganej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W **sierpniu i wrześniu 2012 r.** Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny opiniowali otrzymane dokumenty. W tym samym czasie dokument *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* ponownie został poddany konsultacjom społecznym (konsultacje w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko).

W **listopadzie 2012r.** projekt *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* został przedstawiony Radzie Miasta Opola.

6 maja 2011 r.	• pierwsze robocze spotkanie Zespołu Konsultacyjnego – prace nad wizją Opola oraz przeredagowanie analizy SWOT
17 czerwca 2011 r.	• drugie robocze spotkanie Zespołu Konsultacyjnego – prace nad priorytetami i celami rozwoju Opola
9 listopada 2011 r.	• trzecie robocze spotkanie Zespołu Konsultacyjnego – prace nad działaniami do poszczególnych celów
18 stycznia 2012 r.	• spotkanie gmin Aglomeracji Opolskiej – przyjęcie założeń formułujących nowy cel w priorytecie 3
luty - marzec 2012r.	• konsultacje międzywydziałowe listy zadań zawartej w dokumencie *Strategii*
marzec - maj 2012r.	• projekt *Strategii rozwoju Opola* przedmiotem debaty publicznej- uzyskanie opinii społeczności lokalnej na temat dokumentu *Strategii* w procesie konsultacji społecznych
czerwiec 2012r.	• określenie zakresu *Prognozy oddziaływania na środowisko* przez RDOŚ i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu
lipiec- sierpień 2012r.	• przygotowanie *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*
sierpień - wrzesień 2012r.	• opiniowanie projektu *Strategii* oraz *Prognozy oddziaływania na środowisko* • konsultacje społeczne
listopad 2012r.	• Projekt *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* został przedstawiony Radzie Miasta Opola

Udział mieszkańców w pracach nad *Strategią* – konsultacje społeczne

Przebieg konsultacji społecznych

Od marca 2011 r. do połowy maja 2012 r. przeprowadzono debatę publiczną nt. projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*, w której uczestniczyło ponad 1000 osób. Do najważniejszych działań podjętych na tym etapie tworzenia *Strategii* należały:

Prace *Zespołu Konsultacyjnego ds. związanych z opracowaniem nowej strategii rozwoju*	Zadaniem Zespołu, w skład którego weszło 30 ekspertów z różnych dziedzin, było wypracowanie głównych założeń nowego dokumentu. Informacje dotyczące składu Zespołu Konsultacyjnego oraz jego prac znajdują się w rozdziale *Uczestnicy prac na strategią rozwoju* oraz *Przebieg prac nad dokumentem maj 2011- październik 2012* niniejszego dokumentu.
Badania ilościowe	Na stronie internetowej miasta www.opole.pl oraz na portalach społecznościowych udostępniono ankietę dotyczącą kierunków rozwoju miasta. Rezultaty przeprowadzonego badania zostały zaprezentowane w rozdziale *Wyniki ankiety na temat kierunków rozwoju Opola.*
Konsultacje międzywydziałowe	Wszystkie wydziały Urzędu Miasta Opola oraz miejskie jednostki organizacyjne otrzymały projekt *Strategii* wraz z listą proponowanych do realizacji zadań w celu konsultacji zapisów dokumentu. Otrzymane propozycje i wnioski zostały przeanalizowane i wykorzystane w trakcie prac nad ostateczną wersją dokumentu.
Portal miejski www.opole.pl	W okresie od lutego 2011r. do maja 2012r. na stronie internetowej miasta opublikowano ankietę dotyczącą kierunków rozwoju Opola. Ponadto na miejskim portalu informacyjnym systematycznie zamieszczano informacje o przebiegu konsultacji społecznych oraz aktualnych etapach prac nad *Strategią.*
Regionalne i lokalne portale informacyjne, media regionalne	Artykuły i informacje dotyczące konsultacji społecznych zamieszczono na najczęściej odwiedzanych opolskich witrynach internetowych oraz w mediach regionalnych. Prezydent Miasta Opola za pośrednictwem obwieszczeń w prasie informował mieszkańców o rozpoczęciu konsultacji społecznych.
Audycje radiowe	Informacje o konsultacjach społecznych oraz o projekcie *Strategii* emitowano w regionalnych rozgłośniach radiowych.
Poczta elektroniczna	Wnioski, opinie oraz uwagi dotyczące projektu *Strategii* osoby zainteresowane mogły nadsyłać pocztą elektroniczną na adres: strategia@um.opole.pl.
Spotkania konsultacyjne projektu *Strategii* z mieszkańcami	Informacje o spotkaniach zamieszczano w prasie, w szkołach, na tablicach ogłoszeń oraz w parafiach. Wszystkie protokoły z przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych znajdują się na stronie internetowej Opola.[4] Dokładny opis procesu konsultacji został zamieszczony w niniejszym rozdziale.
Konsultacje społeczne w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	Na podstawie art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 r. Nr 199 poz. 1227, ze zm.),* na przełomie sierpnia i września 2012r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko.* Ponadto dokumenty zostały zaopiniowane przez uprawnione organy. Szerszy opis znajduje się w rozdziale *Ocena oddziaływania na środowisko* .

[4] Wszystkie protokoły z przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych znajdują się na stronie internetowej: http://www.opole.pl/miasto/artykuly/c35253/ , data pobrania 8.10.2012r.

Najistotniejszym elementem konsultacji społecznych projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* były spotkania z mieszkańcami miasta, które odbyły się w sześciu punktach Opola:

- 16.04 - Półwieś, Bierkowice, Zaodrze – Publiczne Gimnazjum Nr 8, ul. Lelewela 9,
- 18.04 - Wójtowa Wieś, Szczepanowice – Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 10, ul. Wróblewskiego 7,
- 20.04 - Stare Miasto, Śródmieście – II Liceum Ogólnokształcące, ul. Pułaskiego 3,
- 23.04 - Os. Armii Krajowej, Os. Malinka, Gosławice, Kolonia Gosławicka – Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 29, ul. Szarych Szeregów 1,
- 24.04 - Malina, Nowa Wieś Królewska, Groszowice, Grotowice, Grudzice – Miejski Dom Kultury – Filia Nr 3, Aleja Przyjaźni 12,
- 27.04 – Os. Chabry, Zakrzów, Wróblin- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7, ul. Budowlanych 40.

W spotkaniach udział wzięło ponad 220 mieszkańców, przedstawiciele Urzędu Miasta Opola oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Wszystkie spotkania przebiegały według podobnego scenariusza.

Prezentowane były efekty realizacji obowiązującej dotychczas *Strategii rozwoju Opola – Stolicy Polskiej Piosenki – na lata 2004-2015*. Kolejnym etapem była projekcja filmu promocyjnego Opola oraz prezentacja głównych założeń projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020.* W dalszej części spotkania uczestnicy konsultacji wypełniali ankietę, a następnie podzieleni na grupy przystępowali do analizy zawartych w projekcie *Strategii* zadań. Ankieta zbudowana była z trzech pytań i w całości dotyczyła zadań infrastrukturalnych zawartych w obecnej oraz przyszłej strategii. Pierwsze pytanie miało charakter otwarty i dotyczyło wyboru najważniejszych inwestycji zrealizowanych w Opolu w okresie obowiązywania *Strategii rozwoju Opola – Stolicy Polskiej Piosenki – na lata 2004-2015.* Uczestnicy wszystkich sześciu spotkań za najważniejsze inwestycje ostatnich lat uznali:

1. przebudowę wiaduktu i układu komunikacyjnego w ciągu ul. Reymonta
2. budowę wiaduktu w ciągu ul. Ozimskiej nad linią PKP wraz z przebudową układu komunikacyjnego ulic Ozimskiej, Rejtana i Kolejowej
3. utworzenie Narodowego Centrum Polskiej Piosenki poprzez przebudowę Amfiteatru 1000-lecia
4. projekt *Odra uRzeka w Opolu*
5. przebudowę budynku przy ul. Minorytów na siedzibę Miejskiej Biblioteki Publicznej
6. budowę Obwodnicy Północnej

Drugie pytanie dotyczyło zadań infrastrukturalnych, proponowanych do realizacji w latach 2012-2020 w ramach nowej *Strategii rozwoju Opola*. Uczestnicy konsultacji dokonali oceny stopnia ważności każdego z zadań, przy czym „1" oznaczało zadania najważniejsze, „2"-ważne, a „3"- mniej ważne. Pozwoliło to nadać kategorię ważności poszczególnym zadaniom.

I kategoria: zadania priorytetowe

II kategoria: zadania ważne

III kategoria: zadania mniej istotne

IV kategoria: zadania, z których realizacją można poczekać/ należy się wstrzymać.

Zadanie infrastrukturalne	Suma	Kategoria ważności
Budowa nowej trasy łączącej lewo- i prawobrzeżną część miasta	148	I kategoria
Unowocześnienie taboru autobusowego MZK oraz modernizacja przystanków komunikacji publicznej	152	I kategoria
Budowa obwodnicy południowej	159	I kategoria
Modernizacja i rozbudowa szkolnych sal gimnastycznych i boisk sportowych	189	II kategoria
Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	193	II kategoria
Budowa tras rowerowych i ciągów pieszo- rowerowych	194	II kategoria
Powiększenie Opolskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	201	II kategoria
Uzbrojenie terenów przeznaczonych na działalność przemysłową i handlowo – usługową	205	II kategoria
Budowa dróg, chodników i oświetlenia	212	III kategoria
Nowa aranżacja i zagospodarowanie Małego Rynku, jako „miejsca spotkań”	212	III kategoria
Modernizacja budynków szkół i przedszkoli	212	III kategoria
Budowa Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola – etap II (OSTO II)	220	III kategoria
Przebudowa i zagospodarowanie Placu św. Sebastiana	238	III kategoria
Utworzenie szlaku turystycznego „Opole nad Odrą”	240	III kategoria
Budowa Centrum Wystawienniczo - Kongresowego	245	III kategoria
Utworzenie Muzeum Rzeki Odry	251	IV kategoria
Budowa Parku Naukowo – Technologicznego	265	IV kategoria
Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych	284	IV kategoria

Uczestnicy spotkań zadecydowali, że sprawami dla nich najważniejszymi są: budowa nowej trasy łączącej lewo- i prawobrzeżną część miasta, unowocześnienie taboru autobusowego MZK wraz modernizacją przystanków komunikacji publicznej oraz budowa obwodnicy południowej. Zadania infrastrukturalne uznane za mniej istotne to: utworzenie Muzeum Rzeki Odry, budowa Parku Naukowo – Technologicznego oraz zagospodarowanie terenów poprzemysłowych.

Trzecie z pytań dotyczyło zadań, które nie znalazły się w projekcie *Strategii,* a zdaniem uczestników konsultacji są ważne dla rozwoju Opola. Do tej kategorii uczestnicy konsultacji społecznych zaliczyli m.in.:

- rozwój komunikacji miejskiej – zwiększenie sieci połączeń autobusowych, wprowadzenie biletów czasowych,
- wykorzystanie sieci kolejowej do transportu zbiorowego,
- utworzenie strefy wolnej od ruchu samochodowego w centrum miasta,
- wykorzystanie mostu kolejowego w ciągu trasy kolejowej Opole – Wrocław, utworzenie kładki pieszo-rowerowej (opcjonalnie wytyczenie bus –pasów),
- przebudowę placu przydworcowego,
- zagospodarowanie podwórek w centrum miasta,

- stworzenie programu pomocy seniorom,
- utworzenie domu dziennego pobytu w Groszowicach,
- stworzenie systemu adaptacji osób wracających na stałe z zagranicy,
- wykorzystanie doświadczenia miast partnerskich w kształceniu zawodowym,
- organizowanie imprez kulturalnych w poszczególnych dzielnicach,
- rozwój świetlic osiedlowych,
- montaż tablic ogłoszeniowych w każdej dzielnicy,
- montaż urządzeń do ćwiczeń w parku na Os. Armii Krajowej,
- budowę ośrodka sportu na terenie Maliny, Groszowic, Grotowic lub Nowej Wsi Królewskiej.

Każdorazowo dyskusja nad *Strategią rozwoju* przeistaczała się w rozmowę na temat bieżących problemów mieszkańców poszczególnych obszarów miasta. Uczestnicy konsultacji w trakcie rozmów z moderatorami zgłaszali swoje postulaty i pomysły, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane. Najczęściej postulaty te dedykowane były:

1. podmiotom odpowiedzialnym za transport zbiorowy
2. podmiotom dokonującym budowy i modernizacji ciągów komunikacyjnych
3. służbom porządkowym i Straży Miejskiej
4. podmiotom zarządzającym oświatą
5. podmiotom odpowiedzialnym za sferę gospodarki i rozwoju przedsiębiorstw
6. Radzie Miasta Opola

I etap konsultacji społecznych dokumentu zakończył się 11 maja 2012r. Zgromadzone opinie, postulaty i propozycje zadań zostały przeanalizowane i wykorzystane w udoskonaleniu zapisów *Strategii rozwoju Opola w latach 2012- 2020r.*

Pierwsze spotkanie – 16.04.2012
PÓŁWIEŚ, BIERKOWICE, ZAODRZE
Miejsce: Publiczne Gimnazjum nr 8 przy ul. Lelewela 9

Drugie spotkanie – 18.04.2012
WÓJTOWA WIEŚ, SZCZEPANOWICE
Miejsce: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Wróblewskiego 7

Trzecie spotkanie – 20.04.2012
STARE MIASTO, ŚRÓDMIEŚCIE
Miejsce: II Liceum Ogólnokształcące, ul. Pułaskiego 3

Czwarte spotkanie – 23.04.2012
OS.ARMII KRAJOWEJ, OS.MALINKA, GOSŁAWICE, KOLONIA GOSŁAWICKA
Miejsce: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 29

Piąte spotkanie – 24.04.2012
MALINA, NOWA WIEŚ KRÓLEWSKA, GROSZOWICE, GROTOWICE, GRUDZICE
Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury – filia nr 3

Szóste spotkanie – 27.04.2012
OS. CHABRY, ZAKRZÓW, WRÓBLIN
Miejsce: Szkoła Podstawowa nr 7 przy ul. Budowlanych 40

Wyniki ankiety na temat kierunków rozwoju Opola

Już we wstępnej fazie prac nad *Strategią* mieszkańcy miasta mieli możliwość wyrażenia swojego zdania na temat pożądanych kierunków rozwoju Opola. Od kwietnia 2011r. do lutego 2012r. za pośrednictwem strony internetowej www.opole.pl odpowiadali na pytania zawarte w ankiecie na temat potencjału rozwojowego miasta oraz jego priorytetowych kierunków rozwoju. Kwestionariusz został zamieszczony w zakładce tematycznej *Nowa strategia rozwoju Opola* i zawierał 19 pytań zamkniętych oraz 4 pytania metryczkowe.[5]

Na grupę respondencką składało się 244 mieszkańców miasta oraz 60 osób spoza Opola. Mężczyźni stanowili 57,2% badanych. Ponad 2/3 ankietowanych nie przekroczyło 36 roku życia. Respondenci reprezentowali bardzo dobrze wykształconą grupę mieszkańców, aż 69% z nich legitymowało się wykształceniem wyższym, a jedynie 5% zawodowym i niższym. Średnia zarobków respondentów plasuje się poniżej średniej krajowej.

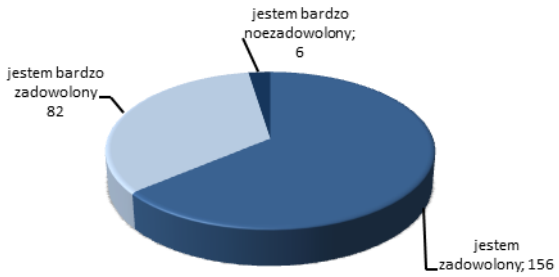

Wykres nr. 1 Poziom zadowolenia Opolan z zamieszkiwania w mieście

Analiza uzyskanych danych wskazuje, że aż 98% spośród wszystkich biorących udział w badaniu opolan jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z zamieszkiwania w mieście (wykres 1).

Ponad 99,5% ankietowanych jest wyraźnie zainteresowanych sprawami rozwoju miasta. Niepokojące natomiast są dane dotyczące stopnia wiedzy na temat podejmowanych działań w zakresie rozwoju miasta. Do ponad połowy respondentów nie docierają informacje o działaniach podejmowanych przez samorząd Opola. Jest to tym bardziej istotne, że władze lokalne i wojewódzkie wskazywane są przez respondentów jako instytucje mające największy wpływ na rozwój miasta.

Kierunki rozwoju miasta

Głównym celem ankiety było pozyskanie informacji na temat kierunków rozwoju, jakie zdaniem mieszkańców powinno obrać Opole. Respondenci upatrują szansy dla miasta przede wszystkim w przemyśle (176 os.).

Wykres nr 2. Kierunki rozwoju miasta uważane za najbardziej korzystne

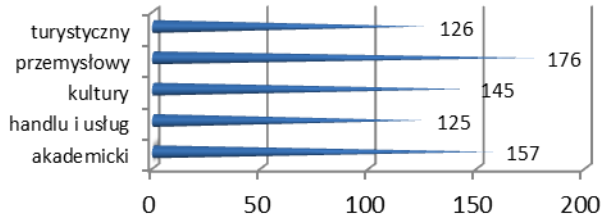

Ma on stanowić siłę napędową dla miasta. Postulują również wykreowanie spójnego obrazu Opola jako miasta akademickiego (157 os.), dbającego o rozwój kultury (145 os.). Te trzy

[5] Wzór kwestionariusza został dołączony do niniejszego dokumentu w formie załącznika.

kierunki rozwoju są najistotniejsze zarówno dla mieszkańców, jak i przedstawicieli samorządu terytorialnego. Powyższe wyniki znalazły odzwierciedlenie w zapisach *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020.*

Zdaniem mieszkańców do największych atutów miasta należą: położenie geograficzne (170 os.) oraz dobra dostępność komunikacyjna (położenie miasta przy autostradzie A4, na trasie magistrali kolejowej E 30, w niewielkiej odległości od portów lotniczych - 214 os.). Za czynnik wyróżniający miasto uznali również aktywne środowisko akademickie pełniące funkcję miastotwórczą (195 os.) oraz prężnie działające instytucje kultury (145 os.). Ponadto respondenci podkreślili nadrzędną rolę Opola jako stolicy regionu. Za najważniejsze czynniki rozwoju miasta uznano: nowe inwestycje (250 osób), wzrost aktywności inwestorów (201 osób) i poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy (206 osób). Ponadto wskazano na potrzebę intensywnej promocji miasta, rozszerzenia oferty kulturalnej oraz na konieczność rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Jakość życia w Opolu

Pytanie dotyczące subiektywnej oceny zmian warunków życia w Opolu na przestrzeni ostatnich 10 lat przynosi pozytywną informację zwrotną (wykres 3). Aż 170 osób zauważa poprawę w jakości życia, w tym 37 osób odczuło znaczną poprawę, a jedynie 12 osób zauważyło zdecydowane pogorszenie warunków życia.

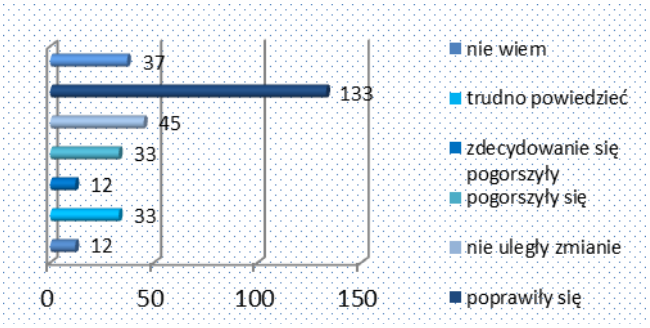

Wykres nr 3. 3Subiektywna ocena warunków zamieszkania w Opolu na przestrzeni 10 lat

Kolejne pytanie dotyczyło oceny poziomu rozwoju Opola w stosunku do pozostałych miast wojewódzkich. Badani stwierdzili, że miasto jest „opóźnione rozwojowo" w stosunku do innych miast (33%), że przegrywa z wieloma (40%). Jedynie 16% ankietowanych utrzymuje, że Opole jest miastem, które skutecznie konkuruje z pozostałymi miastami wojewódzkimi. To porównanie wypadło zatem niekorzystnie dla miasta.

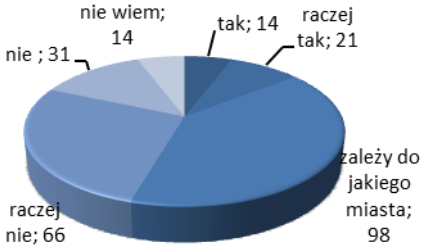

Wykres nr 4. Preferencje mieszkańców: Opole, a może inny ośrodek miejski?

Ankietowani dokonali również oceny wpływu Wrocławia i Aglomeracji Górnośląskiej na miasto. Aż 57% badanych uważa, że te dwa ośrodki miejskie mają znaczący i korzystny wpływ na rozwój Opola.

Co dziesiąty respondent nie zauważył żadnego wpływu tych obszarów na rozwój Opola, a tylko 26% z nich upatruje w sąsiednich ośrodkach zagrożenia dla rozwoju miasta.

Kolejne zestawienie wyników odnosi się do ewentualnej przeprowadzki poza Opole. Spośród 244 mieszkańców miasta jedynie 14% ankietowanych rozważa ewentualną przeprowadzkę z Opola do innego miasta.

Ocena oferty kulturalnej, wypoczynkowej i edukacyjnej miasta

W ostatnim module pytań poproszono respondentów o ocenę oferty kulturalnej, edukacyjnej i wypoczynkowej miasta. Dla ponad 63% ankietowanych oferta kulturalna jest niewystarczająca (w tym prawie 16% zaznaczyło, że jest ona uboga). Uważają oni, że zdecydowanie brakuje w mieście imprez plenerowych, w tym koncertów oraz imprez dla dzieci i młodzieży. Podobnie oceniono poziom oferty wypoczynkowej. Jedynie 24% ankietowanych uznało, że oferta ta jest wystarczająca (w tym 2% uznało, że jest ciekawa).

W pytaniu dotyczącym oceny poziomu oferty edukacyjnej, niemal 70% respondentów uważa, że jest ona co najmniej wystarczająca. Uważają oni, że w dziedzinie edukacji konieczna jest stała modernizacja placówek oświatowych, w tym bazy sportowo – rekreacyjnej. Ponadto zasygnalizowano konieczność poprawy jakości nauczania oraz stałego podnoszenia kompetencji kadry pedagogicznej. Uwagi ankietowanych są tożsame z wizją i kierunkami rozwoju Opola wytyczonymi w *Strategii.*

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców, w *Strategii* stworzono działanie dedykowane rozwojowi oferty kulturalnej i sportowej miasta oraz cel w całości poświęcony edukacji.

Wyniki uzyskane na podstawie przeprowadzonej ankiety internetowej mogą stanowić podstawę do przeprowadzenia dalszych badań dotyczących kierunków rozwojowych miasta, a także poziomu jakości życia i satysfakcji społecznej mieszkańców Opola i jego obszaru funkcjonalnego. Dla zwiększenia stopnia użyteczności otrzymanych rezultatów powinny być one przeprowadzone na większej grupie respondentów.

Wszystkie informacje pozyskane w wyniku analizy danych wykorzystane zostały przy opracowaniu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonej dla *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*

I. Podstawa prawna.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

II. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu (*Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Przedmiotowa *Strategia* jest kluczowym dokumentem z punktu widzenia rozwoju miasta Opola do roku 2020. Jest ona dokumentem ogólnym, kierunkowym. Określa wizję miasta w przyszłości, która w wyniku realizacji wyznaczonych celów powinna się urzeczywistnić.

Wybór rozwiązań alternatywnych można rozpatrywać zarówno w odniesieniu do samego dokumentu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*, jak i w odniesieniu do zaproponowanych w nim zadań, mających przyczynić się do realizacji założonych celów strategicznych.

Jednym z rozważanych rozwiązań alternatywnych była realizacja *Strategii rozwoju miasta Opola – stolicy polskiej piosenki – na lata 2004-2015* do końca okresu jej obowiązywania. Ponieważ jednak zadania przyjęte do realizacji w ramach dotychczasowej *Strategii,* określone w *Programie Rozwoju Miasta na lata 2007-2015*, zostały w przeważającej części zrealizowane, zasadne było przystąpienie do prac nad nowym dokumentem programowym miasta. Podsumowanie zrealizowanych zadań oraz ocena stopnia realizacji celów strategicznych znalazły się w *Raporcie końcowym z realizacji zadań zapisanych w Programie rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015.*

Ponadto zmiany społeczne i gospodarcze, jakie zaszły w ostatnich latach w Polsce i na świecie spowodowały konieczność przewartościowania przyjętego modelu działania. Zasadniczym zmianom uległa również sytuacja Opola – stolicy regionu. Dzięki bardzo aktywnej polityce inwestycyjnej samorządu zrealizowano szereg zadań inwestycyjnych, które zdecydowanie wpłynęły na poprawę jakości życia w mieście oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców. Pojawiły się nowe cele i wyzwania rozwojowe, na które odpowiedzią ma być nowa *Strategia rozwoju Opola w latach 2012 - 2020*, która w szczególny sposób akcentuje rozwój gospodarczy miasta, wykorzystanie jego potencjału jako ośrodka akademickiego oraz współpracę z gminami subregionu opolskiego na rzecz wzrostu konkurencyjności Aglomeracji Opolskiej w stosunku do sąsiednich ośrodków metropolitalnych.

Nie bez znaczenia są również zmiany, jakim ulegają założenia polityki rozwoju realizowane na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim. Najnowsze uregulowania prawne, określające priorytety polityki spójności UE do roku 2020, skłaniają do nowego określenia priorytetów rozwojowych i celów strategicznych miasta do roku 2020. *Strategia*

rozwoju miasta musi być zgodna z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, poczynając od dokumentów na szczeblu unijnym (*Strategia Europa 2020*), poprzez dokumenty krajowe (*Strategia rozwoju kraju 2020, Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010-2020*), na dokumentach regionalnych kończąc (aktualizowana *Strategia rozwoju województwa opolskiego do 2020 r.*). Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym, rozwój miast i ich obszarów funkcjonalnych jako stymulatorów zrównoważonego rozwoju - to główne założenia nowoczesnej polityki rozwoju. Nowa *Strategia rozwoju Opola w latach 2012-2020* stanowi odpowiedź na powyższe zagadnienia na szczeblu lokalnym.

Wariant niepodejmowania działań związanych z opracowaniem nowej *Strategii rozwoju* w obliczu wyżej wymienionych okoliczności jest rozwiązaniem, którego skutki byłyby ze wszech miar negatywne – zarówno w obszarze rozwoju gospodarczego, sytuacji demograficznej jak i środowiska naturalnego czy poziomu życia w mieście. Kreowanie nowoczesnej polityki rozwoju jest konieczną reakcją samorządu zarówno na zmieniające się uwarunkowania społeczne i gospodarcze, jak i zmiany zasad prowadzenia polityki rozwoju na wyższym szczeblu.

Podjęcie prac nad nową *Strategią rozwoju Opola w latach 2012-2020* jest warunkiem koniecznym dalszego rozwoju miasta, dlatego też wybór takiego wariantu wydaje się być najbardziej prawidłowy i oczywisty.

Również zadania określone w załączniku nr 1 do *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* można analizować pod kątem realizacji ich alternatywnych rozwiązań. Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięć analizie można poddać wybór innej lokalizacji (wariant lokalizacji), innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne), a także wariant nie zrealizowania inwestycji – tzw. wariant „0". Należy jednak pamiętać, że nawet wybór wariantu „0" może wiązać się z pewnymi konsekwencjami, ponieważ brak realizacji inwestycji może powodować negatywny oddźwięk środowiskowy. Bierność w podejmowaniu działań może wpłynąć niekorzystnie na rozwój społeczno – gospodarczy miasta, a stan środowiska może ulec pogorszeniu. Wszystkie zaproponowane w *Strategii* zadania będą analizowane pod kątem najkorzystniejszego rozwiązania na odpowiednim etapie ich realizacji. Wybór alternatywnych rozwiązań przy realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych przeprowadzony zostanie w drodze indywidualnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć (w przypadkach wymaganych przepisami prawa).

III. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w *Prognozie oddziaływania na środowisko.*

Zgodnie z art.46 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) dla *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* przeprowadzona została **strategiczna ocena oddziaływania na środowisko**, w ramach której sporządzona została *Prognoza oddziaływania na środowisko*.

Głównym celem *Prognozy* była ocena, czy ustalenia *Strategii* będą miały wpływ na stan środowiska przyrodniczego, kulturowego i jakość życia mieszkańców. Przeprowadzona analiza wykazała, że cele strategiczne wyznaczone w *Strategii* mogą powodować zarówno pozytywne, jak i potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko. W większości są to jednak działania mające neutralny lub pozytywny wpływ na stan środowiska miasta. Tak duża liczba ocen neutralnych wynika w dużej mierze ze specyfiki planowanych zamierzeń rozwojowych, które często obejmują szereg działań nieinwestycyjnych, ogólnorozwojowych, prowadzonych w dłuższym okresie czasu. Wydanie jednoznacznej opinii w stosunku do działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko jest natomiast utrudnione. Wpływ na środowisko będzie zależny od wyboru konkretnych rozwiązań na etapie realizacji *Strategii* i może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* stwierdza, iż w *Strategii* nie ma przedsięwzięć, które dyskwalifikowałyby dokument ze względu na skalę i charakter oddziaływań na środowisko. Chociaż niektóre z planowanych działań mogą mieć negatywny wpływ na środowisko, to ich realizacja jest uzasadniona znacznymi spodziewanymi korzyściami społecznymi i gospodarczymi, a zaniechanie ich realizacji może skutkować wyższymi kosztami środowiskowymi (pozostawienie pewnych procesów w ich obecnym stanie prowadziłoby do dalszej degradacji wybranych aspektów środowiska).

W *Prognozie* wskazano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Będą one brane pod uwagę w trakcie realizacji zadań wskazanych w dokumencie strategicznym.

IV. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 Ustawy.

Zgodnie z art. 57 i 58 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* właściwymi organami w sprawach opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko są:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Opolu

22 maja 2012 r. Prezydent Miasta Opola wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o określenie zakresu zagadnień oraz stopnia szczegółowości, a także o uzgodnienie pozostałych wymagań, jakie powinny zostać uwzględnione i ocenione w *Prognozie oddziaływania na środowisko* dla projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020.*

Pismem z dnia 4 czerwca 2012 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu uzgodnił zakres prognozy zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ze szczególnym uwzględnieniem następujących wskazań:

1. Przy wypełnianiu zapisów art. 51 ust. 2 pkt 2 lit a) i b) należy uwzględnić przede wszystkim stan jakości: powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb, a także klimat akustyczny (ze wskazaniem terenów ochrony akustycznej w rozumieniu art. 113 ustawy Prawo ochrony środowiska), gospodarkę odpadami i wodno – ściekową, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, ukształtowanie powierzchni ziemi, krajobraz.
2. Należy scharakteryzować i ocenić istniejący sposób zagospodarowania obszaru objętego postanowieniami projektowanego dokumentu oraz przedstawić te informacje na załączniku kartograficznym.
3. Przy opisie stanu środowiska oraz ocenie przewidywanych oddziaływań należy szczególnie uwzględnić formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów, pomniki przyrody, użytek ekologiczny Kamionka Piast, łąki w Nowej Wsi Królewskiej, Grudzicki Grąd). Informacje te należy przedstawić również na załączniku mapowym.
4. Należy dokonać oceny stopnia zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do obowiązujących zakazów.

Pismem z dnia 11 czerwca 2012 r. Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poinformował, iż *Prognoza oddziaływania na środowisko* dla projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* powinna zawierać pełny zakres przedstawiony w art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

17 sierpnia 2012 r. *Prognozę oddziaływania na środowisko* wraz z projektem *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* zgodnie z art. 54 ust. 1 w/w Ustawy przekazano do zaopiniowania właściwym organom tj.:

- Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Opolu
- Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Opolu

28 sierpnia 2012 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu pozytywnie zaopiniował projekt *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko*.

Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny 5 września 2012 r. zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie zagadnień związanych z ochroną zdrowia mieszkańców w Opolu. Ponadto przekazał sugestie dotyczące uwzględnienia w *Strategii* zagadnień związanych ze starzeniem się populacji. Odpowiedź przekazana Opolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu uwzględniała następujące informacje:

- Miasto realizowało i nadal realizuje wiele programów profilaktycznych, które cieszą się wśród mieszkańców dużym powodzeniem. Znalazły one swoją kontynuację w zapisach projektu *Strategii* do roku 2020, jednak w nowej formule. W ramach wspierania i tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju inicjatyw społecznych przewidziane zostało przyznawanie grantów na inicjatywy społeczne, w tym prozdrowotne i profilaktyczne (zadanie 3.1.1.1, załącznik nr 1 do projektu *Strategii*). W projekcie *Strategii* przewidziane zostało także zadanie pn. „Wdrożenie programu rozwoju wolontariatu w Opolu". Jest to uniwersalne „narzędzie", które wręcz modelowo wpisuje się w zagadnienie opieki i aktywizacji osób starszych.

- Kwestia poprawy stanu bazy opieki zdrowotnej skupiała szczególną uwagę samorządu w ubiegłych latach, bowiem *Rozwój opieki zdrowotnej* był jednym z celów strategicznych, realizowanych w ramach *Strategii rozwoju miasta Opola – stolicy polskiej piosenki – na lata 2004-2015 (aktualizacja)*. W ramach tego celu strategicznego zrealizowane zostały zadania:

  nr 1.6.1.1 - Modernizacja i uzupełnienie sprzętu ratującego życie i zdrowie,
  nr 1.6.1.2 - Modernizacja obiektów i wyposażenia zakładów opieki zdrowotnej,
  nr 1.6.2.1 - Modernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów,
  nr 1.6.2.2 - Utworzenie Domu Dziennego Pobytu,
  nr 1.6.3.1 - Wspieranie działań z zakresu profilaktyki chorób.

  W nadchodzącym okresie szczególnego znaczenia nabiera stymulowanie rozwoju gospodarczego poprzez wspieranie przedsiębiorstw i innowacyjności – jest to jeden z głównych powodów podjęcia prac nad nową *Strategią*. Choć utrzymanie wysokiego standardu miejskich instytucji ochrony zdrowia i opieki społecznej wymaga systematycznych nakładów, nie jest to dziś zagadnienie strategiczne dla rozwoju miasta, tj. nie stanowi istotnej bariery ani też specyficznej szansy rozwojowej.
  Dostęp mieszkańców Opola do usług związanych z ochroną i profilaktyką zdrowia, opieką

nad osobami starszymi lub chorymi (w tym terminalnie chorymi), czy ubogimi jest na zdecydowanie dobrym poziomie. Zadania te realizują bowiem nie tylko jednostki miejskie, ale także szpitale wojewódzkie, prywatne przychodnie i gabinety lekarskie, domy pomocy społecznej (prowadzone np. przez zgromadzenia zakonne), fundacje i stowarzyszenia (np. Caritas).

- *Strategia rozwoju miasta* jest z założenia dokumentem ogólnym, kierunkowym, wskazującym na zagadnienia kluczowe dla rozwoju miasta, w szczególności rozwoju przestrzennego i gospodarczego. Zagadnienia z obszaru polityki społecznej (takie jak opieka nad osobami starszymi, wspieranie osób niezamożnych poprzez wydawanie posiłków, promocja zdrowia, programy szczepień, itp.) regulowane są w innych dokumentach o charakterze programowym i operacyjnym. Zadania z tego zakresu realizowane są stale przez właściwe wydziały Urzędu Miasta oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – bez konieczności ujmowania ich w *Strategii rozwoju.* Miasto realizuje wiele programów profilaktycznych dostępnych bezpłatnie jego mieszkańcom.

W odpowiedzi na przekazane wyjaśnienia 21 września 2012 r. Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pozytywnie zaopiniował projekt *Strategii* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko*.

V. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.

17 sierpnia 2012 r., zgodnie z art. 39 Ustawy podano do publicznej wiadomości informację o wyłożeniu do publicznego wglądu i możliwości zgłaszania uwag i wniosków do projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko.*

Informacje podano do publicznej wiadomości w następujący sposób:

- Obwieszczenie Prezydenta Miasta Opola na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Opola (termin zamieszczenia 17 sierpnia 2012 r.)
- Obwieszczenie Prezydenta Miasta Opola w BIP Urzędu Miasta Opola (termin zamieszczenia 17 sierpnia 2012 r.)
- Obwieszczenie Prezydenta Miasta Opola opublikowane w Nowej Trybunie Opolskiej w dniu 17 sierpnia 2012 r.
- Informacja na stronie internetowej miasta Opola[6] www.opole.pl zamieszczona w dniu 17 sierpnia 2012r.

[6] http://www.opole.pl/miasto/artykuly/33459-35253-Article-Kolejny_etap_konsultacji_spolecznych_projektu_Strategii_rozwoju_Opola_w_latach_2...#paragraph3344

Uwagi do treści w/w dokumentów można było składać do 7 września 2012r. (termin wyznaczony na podstawie art. 39 Ustawy).

W toku konsultacji społecznych prowadzonych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w wyznaczonym terminie (do 7 września 2012 r.) wpłynęły uwagi i wnioski skierowane przez Stowarzyszenie Technologii Ekologicznych Silesia (pismo z dnia 22 sierpnia).

Zgłoszone uwagi i wnioski oraz sposób ich rozpatrzenia:

Brak analizy realizacji poprzedniej strategii	Uwaga uwzględniona częściowo
Zapytanie dotyczące zapisów znajdujących się we wprowadzeniu do *Strategii* dot. zadań zaplanowanych do realizacji	Skierowano pisemne wyjaśnienie
Brak ujęcia dokumentów planistycznych oraz dyskusji obywatelskiej w zakresie docelowego systemu komunikacji miasta	Skierowano pisemne wyjaśnienie, uwzględniono uwagę dotyczącą nazwy zadania 3.2.1 .4
Brak ujęcia w projekcie *Strategii* spraw związanych z ochroną powietrza i zaopatrzenia w ciepło	Skierowano pisemne wyjaśnienie, nie uwzględniono w projekcie *Strategii*

- **Zgłoszona uwaga: brak analizy realizacji poprzedniej Strategii**

  Sposób rozpatrzenia: uznano, iż związek pomiędzy analizą realizacji poprzedniej *Strategii* a nowym dokumentem strategicznym, nie został dostatecznie wyraźnie zaakcentowany w *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*. Dokument został uzupełniony o stosowny zapis. W związku z przystąpieniem do opracowania *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020,* w roku 2012 opracowano *Raport końcowy z realizacji zadań zapisanych w „Programie rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015"*, który zawierał dogłębną analizę stopnia realizacji zadań określonych w *Programie.* Wnioski wynikające z monitorowania postępów we wdrażaniu strategii rozwoju zostały przedstawione *Zespołowi Konsultacyjnemu ds. opracowania nowej strategii rozwoju Opola*, złożonemu z przedstawicieli różnorodnych środowisk społecznych, gospodarczych i naukowych naszego miasta. Stały się one punktem wyjścia do prac nad nowym dokumentem strategicznym obejmującym lata 2012-2020. Zostały wykorzystane w trakcie sporządzania analizy SWOT, a następnie posłużyły do określenia nowej wizji i priorytetów rozwoju naszego miasta. *Raport końcowy* został przedstawiony Radzie Miasta Opola podczas sesji 31 maja br. Podobnie jak wszystkie wcześniejsze raporty roczne, został on opublikowany na stronie internetowej Opola. Podczas pierwszego etapu konsultacji społecznych projektu *Strategii*, w szczególności w czasie sześciu spotkań konsultacyjnych zorganizowanych w kwietniu br, mieszkańcy Opola mieli możliwość zapoznania się z podsumowaniem realizacji *Strategii rozwoju miasta Opola* –

stolicy polskiej piosenki – na lata 2004-2015, a także mogli ocenić trafność podjętych w jej ramach inwestycji. Wszystkie uwagi i postulaty mieszkańców zostały starannie przeanalizowane i wykorzystane w dalszych pracach nad ostatecznym kształtem dokumentu.

- **Zgłoszone zapytanie: w jaki sposób dokonano wyboru zadań zaplanowanych do realizacji wskazanych we wprowadzeniu do *Strategii*?**

  Sposób rozpatrzenia: przekazano pisemne wyjaśnienie. Wymienione we W*prowadzeniu* do dokumentu inwestycje znajdowały się na liście zadań w *Programie rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015* [7]. Decyzja o ich realizacji zapadła zatem zgodnie z przyjętą długofalową polityką rozwoju miasta. Podkreślić należy, iż rozpoczęcie tych niezwykle znaczących dla przyszłości miasta inwestycji wyznacza kolejny etap jego rozwoju. Szczególnego znaczenia nabiera stymulowanie wzrostu gospodarczego poprzez wspieranie przedsiębiorstw i innowacyjności. Był to ważny wniosek wynikający z analizy realizacji poprzedniej strategii, a jednocześnie jedna z głównych przesłanek podjęcia prac nad nowym dokumentem.

- **Zgłoszona uwaga: brak ujęcia dokumentów planistycznych oraz dyskusji obywatelskiej w zakresie docelowego systemu komunikacji miasta**:

W ramach powyższego zagadnienia zgłoszono kilka bardziej szczegółowych uwag:

- ✓ **Uwaga:** zdaniem zgłaszającego uwagi dokument *Strategii* jest zbyt ogólny.

  Sposób rozpatrzenia: przekazano pisemne wyjaśnienie. *Strategia rozwoju Opola* jest ze swej istoty dokumentem ogólnym, kierunkowym. Określa wizję miasta przyszłości, która winna się urzeczywistnić w wyniku realizacji wyznaczonych celów. *Strategia* to wybór - cele zdefiniowane w nowej *Strateg*ii odnoszą się do najważniejszych, strategicznych zagadnień i nie obejmują rutynowych działań związanych z działaniami samorządu. Zagadnienia sektorowe dotyczące m.in. polityki społecznej, ochrony środowiska, rozwoju transportu miejskiego regulowane są w odrębnych dokumentach programowych. Ujęcie w załączniku nr 1 do projektu *Strategii* listy zadań (wraz z określeniem ich ram finansowych) jest zabiegiem koniecznym dla oszacowania całkowitej wartości jej realizacji. Wymienione zadania są w istocie prezentacją sposobu, w jaki miasto planuje osiągać przyjęte cele strategiczne. Przed przystąpieniem do realizacji konkretnych przedsięwzięć odbywać się będą konsultacje społeczne, które będą okazją do wskazania przez mieszkańców wariantów rozwiązań inwestycyjnych i debaty nad wyborem najlepszego z nich.

[7] Zadania ujęte zostały w *Programie rozwoju miasta Opola na lata 2007-2015*:
- Budowa Centrum Wystawienniczo-Kongresowego – zadanie nr 2.2.3.1
- Optyczna Sieć Teleinformatyczna Opola – zadanie nr 2.6.1.1
- Opolski Park Naukowo-Technologiczny - zadanie nr 2.7.1.1

- ✓ **Uwaga:** Zgłoszono zastrzeżenia co do sposobu przygotowania *Prognozy oddziaływania na środowisko* dla projektu *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020.*

  Sposób rozpatrzenia: przekazano pisemne wyjaśnienia. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania *Strategii rozwoju* na środowisko jest wypełnieniem ustawowego obowiązku ciążącego na gminie. Dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Opolu oraz Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Ocena oddziaływania na miasto i mieszkańców będzie prowadzona, tak jak uprzednio, w trakcie monitorowania przebiegu i rezultatów wdrażania Strategii. W tym celu opracowany zostanie zestaw wskaźników służących do monitorowania realizacji celów strategicznych (mowa o tym w rozdziale: *Wdrażanie i monitorowanie realizacji Strategii).*

- ✓ **Uwaga:** brak odniesienia w *Strategii* do zapisów opracowania firmy TRAKO oraz ich konsultacji, opracowania firmy INKOM oraz EKKOM, konsultacji przeprowadzonych w ramach „Debaty Obywatelskiej" oraz innych konsultacji nie prowadzonych przez Urząd Miasta Opola.

  Sposób rozpatrzenia: przekazano pisemne wyjaśnienia. W trakcie prac nad strategią Zespół Konsultacyjny posiłkował się wieloma specjalistycznymi analizami i ekspertyzami, a także tekstami programów dotyczących poszczególnych dziedzin funkcjonowania miasta, m.in. transportu miejskiego, ochrony środowiska itp. Należy zaznaczyć, iż przywołane w piśmie dokumenty (opracowanie firmy TRAKO, opracowanie firmy INKOM czy też EKKOM) nie są dokumentami programowymi przyjętymi przez Radę Miasta Opola. Nie przesądzają też o stosowanych w praktyce, konkretnych rozwiązaniach czy wariantach. Prezentują one różne, możliwe do zastosowania rozwiązania. Ze względu na tę ich cechę stanowią materiał ekspercki, często wykorzystywany w czasie konsultacji społecznych. Wspomagają proces podejmowania decyzji na szczeblu operacyjnym, jednak odnoszenie się do nich wprost w dokumencie o charakterze ogólnym, kierunkowym nie byłoby ani celowe, ani poprawne metodologicznie. Warto przy tym dodać, że propozycje zawarte np. w opracowaniu firmy TRAKO są sukcesywnie wdrażane, a część z nich ujęta została na liście zadań w załączniku do projektu *Strategii.* Nie jest uprawnione domniemanie, że dla wskazanych w projekcie *Strategii* inwestycji nie będzie już możliwości przeprowadzenia konsultacji społecznych, czy też że wariant poszczególnych inwestycji (zwłaszcza drogowych) jest już przesądzony. Konsultacje społeczne prowadzone są przed podjęciem każdej inwestycji wymagającej sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko. Podobnie jest w przypadku uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które w istotny sposób determinują przebieg

inwestycji, zwłaszcza drogowych. Konsultacje społeczne są więc wynikającą z przepisów stałą praktyką. W Urzędzie Miasta Opola prowadzone są one zgodnie z *uchwałą nr XLI/424/04 Rady Miasta Opola z roku 2004 w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta*. W projekcie *Strategii rozwoju* znalazło się zadanie pod nazwą *Stworzenie witryny obywatelskiej – forum konsultacji społecznych i dyskusji o sprawach miasta*. To dowodzi, że w sprawach ważnych dla miasta możemy znaleźć wspólny język i punkty styczne. Stworzenie witryny obywatelskiej to jedno z tych zadań zgłoszonych w trakcie spotkań z mieszkańcami - niezależnie od tego, z czyjej inicjatywy się one odbywały.

- ✓ **Uwaga:** Brak odniesienia do projektu uchwały obywatelskiej „Zielone Płuca Opola" zakładającej utworzenie tzw. stref cichych.

  Sposób rozpatrzenia: w projekcie *Strategii*, w ramach działania *Ochrona środowiska* znalazło się zadanie *Opracowanie programu ochrony przed hałasem*. W trakcie prac nad tym programem winny być rozważone kwestie możliwości wprowadzenia w Opolu tzw. stref cichych.

- ✓ **Uwaga:** uwagi dotyczące wyboru wariantu docelowego skomunikowania prawo i lewobrzeżnej części Opola.

  Sposób rozpatrzenia: przekazano pisemne wyjaśnienia. Na liście zadań w projekcie *Strategii* znalazło się zadanie pn. *Budowa nowej trasy łączącej prawo- i lewobrzeżną część Opola* (zadanie 3.2.1.4). Doświadczenia konsultacji społecznych przeprowadzonych przez Urząd Miasta wskazują, że mieszkańcy Opola oczekują pilnie wyraźnej poprawy skomunikowania tych obszarów. Jest to przedsięwzięcie priorytetowe a jednocześnie niezwykle kosztowne. Nie można uznać, że już dziś został wypracowany konsensus, lub że zapadła decyzja w kwestii przebiegu tej trasy. Debata w kwestii wyboru wariantu przeprawy nie została jeszcze zakończona, dlatego w projekcie *Strategii* zadanie to ujęte zostało bez wskazywania któregokolwiek z rozważanych rozwiązań. Utrzymany zostanie zatem zapis wskazujący różne warianty skomunikowania prawo- i lewobrzeżnej części miasta. Przewidywane koszty realizacji najważniejszych inwestycji drogowych w Opolu w latach 2012-2020 mają charakter szacunkowy, przybliżony. Przytoczone w materiale INKOM kwoty również mają charakter orientacyjny, podobnie zresztą jak w przypadku analizy EKKOM-u. Rzeczywistą wielkość kosztów, jak wskazuje praktyka, pokazują dopiero opracowania projektowe, a i te bywają weryfikowane przez przetargi. Opracowanie firmy INKOM prezentuje stan obecny oraz perspektywy przyszłych potrzeb komunikacyjnych, które powinny być uwzględnione w aktualizowanym przez Biuro Urbanistyczne *Studium uwarunkowań i kierunków*

zagospodarowania przestrzennego miasta Opola. Nie jest to zatem opracowanie analizujące koszty wykonania proponowanych rozwiązań.

- ✓ **Uwaga:** Zadanie 3.2.1 (trasa średnicowa) jest niezgodna ze Studium uwarunkowań przestrzennych.

  Sposób rozpatrzenia: przekazano pisemne wyjaśnienie, skorygowano nazwę zadania. W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola* zawarto zapis, iż przez wyspę Pasiekę przebiega droga. Zaliczona została ona do kategorii „ważniejsze drogi w śródmieściu" (plansza: „Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego"). Łączy ona trasę krapkowicką z trasą średnicową. Nie jest zatem prawdą, że *Studium* przewiduje w tym miejscu jedynie kładkę pieszo-rowerową. Droga ta zwyczajowo nazywana jest „trasą średnicową", co istotnie nie jest zgodne z zapisami tego dokumentu. Trasa średnicowa to droga, która łączy obwodnicę południową z obwodnicą północną poprzez obwodnicę śródmiejską. Aby ujęte w projekcie *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* nazwy poszczególnych wariantów nowej przeprawy przez Odrę były spójne z zapisami *Studium*, nazwa tego zadania zostanie odpowiednio skorygowana.

- ➢ **Zgłoszona uwaga: brak ujęcia w projekcie Strategii spraw związanych z ochroną powietrza i zaopatrzeniem w ciepło.**

  Sposób rozpatrzenia: skierowano pisemne wyjaśnienia. Zagadnienia związane z utrzymaniem i rozwojem podstawowej infrastruktury regulowane są w ważnych dokumentach „sektorowych" o charakterze programowym. Właściwą rangę nadaje im uchwała Rady Miasta. Zgodnie z wymogami ustawowymi, w czerwcu br. zakończone zostały konsultacje społeczne *Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe*. W opracowaniu tym znalazły się m.in. analiza przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło do roku 2030 oraz analiza bezpieczeństwa energetycznego miasta. Opisane zostały również zagadnienia optymalizacji gospodarki cieplnej. Kwestia oczyszczania spalin wytwarzanych przez ECO rozwiązywana będzie sukcesywnie, w ramach kolejnych etapów modernizacji zakładu, tak aby osiągnąć poziom wymagany obowiązującymi normami polskimi i europejskimi. Przywołane przez zgłaszającego uwagi i wniosku opracowanie „Analiza biznesowa propozycji potencjalnych dostaw ciepła do miasta Opola po roku 2014" nie daje jednoznacznej odpowiedzi na pytanie o opłacalność ekonomiczną różnych rozwiązań w tym zakresie. Wnioski wynikające z tego opracowania pozostają aktualne, jednak rekomendacje sporządzone przez firmę *WS Atkins-Polska* pozostawiają sytuację niejasną – nie ma tu ostatecznych rozstrzygnięć, a jedynie „warunkowe" założenia. Ponadto opóźnienie terminu rozpoczęcia budowy nowych bloków

energetycznych potwierdziło wysokie ryzyko realizacji koncepcji proponowanej przez PGE-BOT. W tej sytuacji, zgodnie z przepisami polskiego *Prawa energetycznego,* podstawowym dokumentem regulującym kwestię zaopatrzenia Opola w ciepło jest *Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe*, którego aktualizacja zostanie przyjęta przez Radę Miasta Opola po zakończeniu procedury przewidzianej w ustawie *Prawo energetyczne*.

VI. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Ponieważ realizacja *Strategii* nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych, nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

VII. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Sposób monitorowania stopnia realizacji *Strategii rozwoju Opola w latach 2012 – 2020* został dokładnie opisany w samym dokumencie (rozdział *Wdrażanie i monitorowanie Strategii* – s.38 – 43). Monitoring prowadzony będzie za pomocą ściśle określonych wskaźników, których lista i opis stanowić będzie odrębny dokument. Monitoring zgodnie z propozycją zawartą w *Prognozie oddziaływania na środowisko* prowadzony będzie w cyklu rocznym za pomocą narzędzi takich jak: półroczna zbiorcza informacja o postępie rzeczowym realizacji zadań *Strategii*, roczne raporty o stanie realizacji *Strategii,* roczna informacja o sytuacji społeczno – gospodarczej Opola, raporty i analizy tematyczne, ekspertyzy zewnętrzne (w tym dot. wpływu realizacji *Strategii* na środowisko).

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, przed ich realizacją przeprowadzona będzie ocena oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującym prawem. Dla przedsięwzięć kwalifikujących się do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko zostanie określony zakres tego raportu. W raportach zostaną zawarte szczegółowe informacje o oddziaływaniu na środowisko, określone metody zapobiegania, minimalizacji i kompensacji poszczególnych oddziaływań planowanej inwestycji na określone elementy środowiska. Uzupełnieniem monitoringu *Strategii* będzie monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu oraz inne dostępne analizy i dane z zakresu ochrony środowiska.

Dokumentacja fotograficzna prac nad dokumentem

6 maja 2011r.

Urząd Miasta Opola - Ratusz

Sala im. K. Musioła

Pierwsze robocze spotkanie Zespołu Konsultacyjnego.

Podczas spotkania zespół sformułował wizję miasta oraz przeredagował analizę SWOT.

17 czerwca i 9 listopada 2011r.

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

Drugie i trzecie robocze spotkanie Zespołu Konsultacyjnego.

W trakcie drugiego spotkania wypracowano propozycje priorytetów oraz celów stanowiących istotę części postulatywnej dokumentu. Trzecie spotkanie zaowocowało pierwszymi wersjami listy działań prowadzących do realizacji celów i priorytetów określonych w *Strategii.*

18 stycznia 2012r.

Urząd Miasta Opola - Ratusz

Sala im. K. Musioła

Spotkanie Prezydenta Miasta Opola z burmistrzami i wójtami gmin subregionu opolskiego.

Podczas spotkania wypracowano postulaty, które dały początek nowemu celowi w Priorytecie 3: *Wzmocnienie współpracy pomiędzy gminami na rzecz rozwoju ponadlokalnego.*

Załącznik 1
- lista zadań

PRIORYTET 1 Zwiększenie kapitału intelektualnego Opola

Cel 1.1
Wzrost rangi Opola jako ośrodka edukacji szkolnej o znaczeniu regionalnym

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	Zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	Uwagi/Informacje dodatkowe
1.1.1	Wdrażanie nowoczesnych form kształcenia oraz rozwój infrastrukturalny placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych	OŚ KSIT CKP PG nr 6 MODN PUP MPPP	1. Rozwój i modernizacja bazy lokalowej miejskich placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych	2012 -2020	62 400 000	1. **Modernizacja miejskich placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych:** • Bursa w Zespole Placówek Oświatowych - remont kapitalny • Publiczna Szkoła Podstawowa (PSP14)- adaptacja segmentu szkoły na potrzeby Publicznego Przedszkola (PP Specjalnego 53) • Modernizacja obiektu Publicznego Przedszkola 28 i Żłobka 2 • Adaptacja części obiektu na oddziały przedszkolne (Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi, PSP 16) • Modernizacja budynków (MDK, Zespół Szkół Mechanicznych) • MDK - Filia na ul. Targowej - przebudowa sali teatralno-tanecznej • Przystosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych (I LO- instalacja windy, PSP 13 – modernizacja podjazdu do sali gimnastycznej) 2. **Wdrażanie ekoenergetycznych i energooszczędnych rozwiązań w zakresie ogrzewania budynków:** • Publiczne Gimnazja 8 i 4 - termomodernizacja obiektów • Termomodernizacja publicznych przedszkoli nr 23,24,26,43,51,54 • Termomodernizacja publicznych szkół podstawowych nr 5,10,14,16,29 • Termomodernizacja Zespołu Szkół Ekonomicznych 3. **Rozwój bazy lokalowej i dydaktycznej Centrum Kształcenia Praktycznego (2014-2020) – Opolskie Centrum dla Nauki i Technologii „Opolczyk"** **(* PP-przedszkole, PSP- publiczna szkoła podstawowa, PG- publiczne gimnazjum, ZS – zespół szkół, LO – liceum ogólnokształcące)**
			2. Modernizacja i rozbudowa bazy sportowej na terenie placówek edukacyjnych	2012-2020	19 370 000	1. **Rozbudowa hal sportowych** (PSP 11, PSP 1, PG 4, PSP 26, ZSMech.) 2. **Modernizacja sal gimnastycznych** (PSP 5, PSP 15, PG 5, I LO) 3. **Rekultywacja boisk trawiastych** (PSP 7, PSP 26, PG 7) 4. **Budowa boisk wielofunkcyjnych o nawierzchni syntetycznej** (PSP 2, PSP 7, PSP 9, PSP 10, PSP 14, PSP 16, PSP 20, PSP 21, PSP 25, PG 5, I LO, II LO, ZS Mech., ZS Bud., ZS Ekonom., ZS Elektr., ZSZ 4, ZSZ. im. Staszica, ZPO-CKP) 5. PSP 5 - PG 1**- II etap budowy areny lekkoatletycznej -** dokończenie budowy bieżni okólnej oraz infrastruktury sportowej

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	Zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	Uwagi/Informacje dodatkowe
			3. Rozwój oferty edukacyjnej	2012 -2020	7 000 000	1. Realizacja programów rozwojowych szkół 2. Rozwój oferty edukacyjnej Centrum Nauk Przyrodniczych przy PG 6 3. Wzbogacenie oferty edukacyjnej przedszkoli
			4. Cyfryzacja procesu dydaktycznego	2013 -2020	1 400 000	1. Wymiana sprzętu komputerowego w wybranych placówkach dydaktycznych i unowocześnienie systemów komputerowych 2. Uczestnictwo w programie „ e-szkoła” 3. Rozwój i upowszechnienie metod e-learnigowych
1.1.2	Doskonalenie i dostosowanie kierunków edukacji ogólnej oraz zawodowej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy	GI PUP OŚ MODN CKP MPPP	5. Wprowadzanie przez szkoły kształcenia w nowych zawodach	2013-2020	brak danych	1. Wprowadzenie do szkół kształcenia w branżach uznanych za priorytetowe i innowacyjne, w oparciu o prowadzony monitoring rynku pracy (w tym: monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz określenie potrzeb w zakresie edukacji zawodowej (roczny koszt 27 tys. zł)) 2. Monitoring losów absolwentów opolskich szkół
			6. Upowszechnienie form kształcenia ustawicznego	2012-2020	brak danych	1. Subwencjonowanie szkół dla dorosłych 2. Stworzenie programów formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych 3. Kształcenie osób dorosłych w formach szkolnych 4. Wspieranie pozaszkolnych form kształcenia dorosłych np. poprzez udostępnianie sal dla szkoleń, spotkań edukacyjnych, wspieranie Uniwersytetu III Wieku itp. 5. Rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego w tym również form e-learningowych
			7. Wdrożenie innowacyjnych form doradztwa zawodowego	brak danych	brak danych	1. Regionalne Centrum Kariery Zawodowej przy MODN - doradztwo zawodowe, szkolenia, kształcenie ustawiczne 2. Mobilni doradcy zawodowi
1.1.3	Budowanie indywidualnej marki szkół	OŚ MODN MDK MOS	8. Realizacja innowacyjnych programów nauczania	2012-2020	brak danych	1. Tworzenie klas profilowanych: m.in. artystycznych, sportowych, językowych 2. Współpraca szkół i placówek oświatowych z opolskimi uczelniami (m.in. lekcje tematyczne realizowane przez wykładowców akademickich) 3. Udział w programie „Dziecięcej Politechniki Opolskiej” 4. Innowacyjne formy realizacji praktycznej nauki zawodu
			9. Promocja osiągnięć uczniów i nauczycieli opolskich szkół	2012-2020	180 000	1. Organizacja uroczystości „Opolskie Orły” 2. Przyznawanie stypendiów dla wyróżniających się uczniów, absolwentów szkół 3. Przyznawanie nagród dla nauczycieli
1.1.4	Intensywna promocja Opola jako ośrodka edukacji, wiedzy i innowacyjności	GI OŚ BP	10. Uczestnictwo w konferencjach i spotkaniach promujących Opole jako ośrodek edukacji	2013-2020	brak danych	1.Organizacja tematycznych konferencji i seminariów naukowych związanych z problematyką z zakresu edukacji 2.Organizacja i współorganizacja targów edukacyjnych, festiwali nauki i dni otwartych w szkołach i na uczelniach
			11. Wsparcie procesu pozyskiwania uczniów i studentów, w tym spoza województwa opolskiego i z zagranicy	2013-2020	800 000	1. Promocja Opola w mediach o zasięgu ponadregionalnym, jako ośrodka edukacji, wiedzy i innowacyjności 2. Współpraca z miastami partnerskimi w zakresie edukacji 3. Zainicjowanie programu wymiany studentów oraz pracowników naukowych ze szkołami i uczelniami miast partnerskich

Cel 1.2
Wykorzystanie miastotwórczej roli ośrodka akademickiego

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	Zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	Uwagi/ Informacje dodatkowe
1.2.1	Rozwój wielopłaszczy-znowej współpracy miasta i środowiska akademickiego	GI IM MZK BOTZ OŚ ZZK WI PS MOSiR BP	1. Wspieranie rozwoju infrastruktury szkół wyższych	2013-2020	41 000 000	Wsparcie inwestycji uczelni wyższych lub podejmowanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych (m.in. budowa krytej pływalni na terenie II Kampusu Politechniki Opolskiej)
			2. Zapewnienie dobrych warunków do studiowania, konkurencyjnych w stosunku do innych ośrodków akademickich	2013-2020	3 500 000	1. Zapewnienie połączeń komunikacyjnych terenów uczelni z akademikami i budynkami uczelni ulokowanymi na terenie całego miasta 2. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dopasowanej do potrzeb i „kieszeni" studentów 3. Wprowadzenie elektronicznej karty miejskiej i zintegrowanie systemów kart (legitymacji) elektronicznych opolskich uczelni z systemem miejskim
			3. Promowanie i wspieranie szczególnie uzdolnionej młodzieży akademickiej	2013-2020	320 000	1. Pomoc stypendialna oraz fundusz nagród dla wybitnie uzdolnionych studentów 2. Współpraca z uczelniami wyższymi i opolskimi przedsiębiorcami w zakresie promocji osiągnięć opolskich studentów
			4. Współpraca z samorządem studenckim	2013-2020	brak danych	Utworzenie studenckiej rady miasta 1. Udzielanie wsparcia finansowego w formie grantów na: • organizację uczelnianych imprez kulturalnych • działanie klubów sportowych • działanie kół naukowych 2. Udostępnianie infrastruktury miejskiej dla potrzeb środowiska akademickiego w dziedzinie sportu, kultury i nauki
1.2.2	Wykorzystanie potencjału naukowego oraz bazy uczelni do celów związanych z rozwojem miasta	GI EiPR	5. Wykorzystanie wyników badań, analiz, raportów z prac magisterskich i doktorskich	2013-2020	brak danych	Wykorzystanie wiedzy i kreatywności absolwentów wyższych uczelni
			6. Utworzenie platformy komunikacyjnej uczelni wyższych, instytutów naukowo – badawczych oraz podmiotów gospodarczych i samorządowych dla realizacji wspólnych przedsięwzięć	2013-2014	90 000	1. Współudział w projekcie OCRG „Opolska Platforma Innowacji" 2. Uruchomienie i działalność Parku Naukowo–Technologicznego w Opolu

PRIORYTET 2
Nowe inwestycje i wzrost aktywności ekonomicznej Opolan

Cel 2.1
Stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji generujących nowe, lepsze miejsca pracy

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	Zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
2.1.1	Udostępnienie inwestorom w pełni uzbrojonych terenów inwestycyjnych	IM ITGK/MZD BU BOTZ MZK	1. Powiększenie Opolskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	2012-2015	brak danych	
			2. Uzbrojenie nowych terenów przeznaczonych na działalność przemysłową i handlowo – usługową	brak danych	brak danych	
			3. Dobre skomunikowanie terenów inwestycyjnych oraz obszarów biznesu	2012-2015	brak danych	Modernizacja połączeń komunikacyjnych stref biznesu z pozostałymi częściami miasta, z uwzględnieniem środków komunikacji zbiorowej
2.1.2	Rozwój nowoczesnych systemów i technik teleinformaty-cznych	WI	4. Budowa Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opolszczyzny – etap II (OSTO II)	2014-2020	30 000 000	W 2013 roku zakończy się realizacja projektu OSTO. W ramach jego kontynuacji – OSTO II do sieci teleinformatycznej przyłączeni zostaną kolejni odbiorcy
			5. Rozwój e-usług dla mieszkańca, przedsiębiorcy i inwestora – e-administracja	2013-2020	brak danych	Rozwój systemu informatycznego obejmującego miejskie jednostki organizacyjne
2.1.3	Promocja potencjału inwestycyjnego	BSM IM BP GI	6. Opracowanie i wdrożenie strategii promocji oraz marketingu Opola, ze szczególnym uwzględnieniem walorów gospodarczych miasta	2013-2020	4 300 000	1. Intensywna promocja Opolskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i pozostałych terenów przeznaczonych pod inwestycje (koszt ok. 2,4 mln zł) • Wykreowanie wizerunku Opola jako „centrum branży przetwórstwa spożywczego” • Ofensywna kampania promocyjna Opola ukierunkowana na branże preferowane i nowe technologie • Ułatwienie inwestorom dostępu do profesjonalnych usług okołobiznesowych 2. Organizacja targów i kongresów gospodarczych 3. Promocja Opola jak miejsca o wysokim potencjale inwestycyjnym

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	Zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
2.1.4	Aktywna obsługa inwestorów	GI WI BOP	7. Doskonalenie systemu informacji gospodarczej i kompleksowej obsługi inwestorów	2012-2020	brak danych	1. Tworzenie interdyscyplinarnych zespołów ds. obsługi inwestorów (uczelnie, agencje pośrednictwa pracy, deweloperzy, agencje nieruchomości, UMWO, OUW, UMO, AO, Opolska Podstrefa Specjalnej Wałbrzyskiej Strefy Ekonomicznej, PUP Opole) 2. Otoczenie inwestorów wszechstronną opieką ze strony wyznaczonego przez miasto opiekuna inwestora 3. Przyspieszenie i uproszczenie procedur obsługi administracyjnej inwestorów 4. Wdrożenie preferencyjnego programu ulg i zachęt dla inwestorów z branży tzw. wysokich technologii 5. Aktywne poszukiwanie inwestorów zainteresowanych wspólnymi przedsięwzięciami w formule PPP lub PPPS
2.1.5	Miasto jako samodzielny inwestor[8]	IM BU GN GI	8. Budowa i wyposażenie Centrum Wystawienniczo-Kongresowego	2009-2013	35 700 000	
			9. Budowa Parku Naukowo – Technologicznego w Opolu	2013-2016	32 000 000	Przedsięwzięcie będzie podzielone na 4 projekty. Koszt realizacji jednego projektu – ok. 8 mln zł. Wstępny harmonogram realizacji: 1. budynek inkubatora – 2013 r. 2. budynek laboratoryjno – doświadczalny – 2014 r. 3 - 4. rozbudowa Parku Naukowo – Technologicznego o kolejne dwa budynki nastąpi w latach 2015-2016
			10. Nowe powierzchnie biurowe dla sektora BPO	od 2013	200 000	1.Tereny pod budowę znajdują się m.in. przy ul. Wrocławskiej i Północnej, w sąsiedztwie powstającego Centrum Wystawienniczo – Kongresowego i planowanego Parku Naukowo- Technologicznego 2.Działania informacyjno-promocyjne - pozyskanie inwestora/ partnera i realizacja wspólnego przedsięwzięcia w formule PPP
			11. Modernizacja miejskich obiektów sportowych	2012-2020	19 350 000	1. Sztuczne lodowisko „Toropol"- całkowity koszt modernizacji ok. 4 mln zł 2. Stadion żużlowy- szacowany koszt dokumentacji projektowo- kosztorysowej – 350 tys. zł,(koszty realizacji inwestycji zależne od zakresu prac zawartych w kosztorysie) 3. Hala widowiskowo – sportowa „Okrąglak"- całkowity koszt ok. 15 mln zł
			12. Rewitalizacja terenów poprzemysłowych	2014-2020	6 000 000	Zagospodarowanie wyrobisk poprzemysłowych: „Malina", „Piast", „Silesia" do celów turystyki i rekreacji. Koszt realizacji jednego projektu wraz z dokumentacją projektową to ok. 2 mln zł. Możliwa realizacja tych zadań w formule PPP

[8] Działanie nie obejmuje inwestycji dotyczących modernizacji i rozbudowy infrastruktury drogowej oraz inwestycji w zakresie infrastruktury społecznej

Cel 2.2
Wzrost aktywności ekonomicznej mieszkańców Opola

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	Zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
2.2.1	Wsparcie osób prowadzących własną działalność gospodarczą	GI WI PUP	1. Wdrożenie znowelizowanego „Opolskiego programu pomocy Przedsiębiorcom”	2013-2020	13 600 000	Ulgi w podatkach i opłatach dla przedsiębiorców – ok. 1,7 mln zł/rok
			2. Lokalne okienko przedsiębiorcy (LOP)	2013-2020	-	LOP w Centrum Wystawienniczo – Kongresowym, oferujące pomoc prawną i doradztwo ekonomiczno-finansowe
			3. Promocja małej i średniej przedsiębiorczości	2013-2020	2 000 000	1. Organizacja targów przedsiębiorczości w Centrum Wystawienniczo – Kongresowym 2. Stworzenie platformy internetowej dedykowanej opolskim przedsiębiorcom 3. Promocja zatrudnienia w małych i średnich przedsiębiorstwach (refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne – i inne zadanie realizowane przez PUP w Opolu) 4. Przyznawanie grantów na podjęcie działalności gospodarczej- 1,2 mln zł
2.2.2	Aktywizacja zawodowa osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy	PUP OŚ MOPR GI	4. Przeprowadzenie badań przyczyn niedostatecznej aktywności zawodowej Opolan	2013-2014	60 000	Zlecenie badań wyspecjalizowanej firmie/ jednostkom badawczym
			5. Realizacja programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2012-2020	brak danych	1. Realizacja programów dla osób: • podejmujących pracę po raz pierwszy • po 50 roku życia • zagrożonych wykluczeniem społecznym 2. Promocja elastycznych form zatrudnienia: staże, telepraca, praca w niepełnym wymiarze godzin itp. Zakres realizacji programów aktywności zawodowej i społecznej zależny od wysokości dotacji z budżetu państwa poprzez możliwość pozyskania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego
2.2.3	Rozwijanie przedsiębiorczo-ści społecznej	PUP PS	6. Programy wsparcia przedsiębiorczości społecznej, tzw. spółdzielni socjalnych	brak danych	brak danych	
			7. Utworzenie regionalnego centrum ekonomii społecznej	brak danych	brak danych	

PRIORYTET 3 Miasto na miarę wyzwań XXI wieku

Cel 3.1
Ożywienie „ducha miasta”- rozwój kapitału społecznego i kulturalnego miasta

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	ZADANIA	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
3.1.1	Wspieranie i tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju inicjatyw społecznych	BOP MOPR PS WI OŚiR BP	1. Wsparcie działalności sektora organizacji pozarządowych	2012-2020	21 000 000 (kwota szacowana do roku 2015)	1. Otwarte konkursy ofert (19,5 mln zł) 2. Kampanie społeczne promujące NGO’s: festiwale, targi, imprezy plenerowe 3. Doradztwo prawne i finansowe 15 tys. zł 4. Szkolenia i konferencje 60 tys. zł 5. Konkursy na inicjatywy społeczne - 30 tys. zł 6. Przyznawanie grantów na inicjatywy społeczne oraz na działalność osiedlowych centrów animacji sportu i kultury • Inicjatywy społeczne dotyczące np. modernizacji przestrzeni publicznej (ogólnodostępnych podwórek, terenów zielonych itp.) • Inicjatywy prozdrowotne i profilaktyczne • Przekształcenie najprężniej działających filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w osiedlowe centra animacji
			2. Poszerzenie zakresu kompetencji rad dzielnic	2012-2020	4 410 000	Koszt oszacowano na podstawie wydatków ponoszonych w 2012 r. na działalność pięciu rad dzielnic (89 tys. zł), z uwzględnieniem konkursu na działania inwestycyjne w dzielnicach. (400 tys. zł/rok)
			3. Edukacja mieszkańców w zakresie społeczeństwa obywatelskiego	2012-2020	brak danych	1. Edukacja szkolna w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego 2. Edukacja obywatelska osób dorosłych (akcje promujące aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczności lokalnej i społeczeństwa) 3. Edukacja w zakresie ekologii
			4. Stworzenie witryny obywatelskiej – forum konsultacji społecznych i dyskusji o sprawach miasta	2012	10 000	Stworzenie witryny obywatelskiej, jako podstrony portalu miejskiego www.opole.pl. Pomoc w promocji portalu na portalu opolskiego trzeciego sektora www.trzecisektor.opole.pl
			5. Wdrożenie programu rozwoju wolontariatu w Opolu	2012-2020	-	
			6. Wdrożenie programu aktywizacji społecznej i kulturalnej seniorów Opola	2012-2020	-	

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	ZADANIA	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
			7. Realizacja *Programów Aktywności Lokalnej* (PAL)	2012-2014	126 000	W dzielnicy Groszowice program realizowany jest w latach 2012 – 2014. Koszt realizacji to ok.42 tys. zł/rok
3.1.2	Budowa marki Opola poprzez wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej	ITGK IM KSIT GI WI BP	8. Organizacja i promocja wydarzeń kulturalnych o skali regionalnej i ponadregionalnej	2012-2020	1. brak danych 2. 3 200 000 3. brak danych	1. Wydarzenia organizowane przez miejskie jednostki finansowane z budżetu miasta: działania Miejskiej Biblioteki Publicznej, Teatru Lalki i Aktora, NCPP, MDK, GSW, Muzeum Polskiej Piosenki 2. Wydarzenia finansowane ze środków budżetowych miasta, przyznawanych organizacjom pozarządowym w trybie konkursowym. Pełny koszt realizacji zadania to ok. 400 tys. zł rocznie 3. Promowanie miasta poprzez kulturę - ścisła współpraca z instytucjami kultury
			9. Organizacja wydarzeń sportowych o randze krajowej i regionalnej	2012-2020	2 400 000	1. Konkurs ofert na organizację imprez sportowo – rekreacyjnych 2. Wykorzystanie obiektów MOSiR i Centrum Sportu przy ul. Północnej – Międzynarodowy Opolski Festiwal Skoków , Ogólnopolskie Igrzyska LZS, Turniej dziewcząt i chłopców „Mała Piłkarska Kadra Czeka" i inne 3. Organizacja imprez sportowych na krytej pływalni w II Kampusie Politechniki Opolskiej - Mistrzostwa pływackie o randze krajowej i regionalnej, inne imprezy sportowe i rekreacyjne
			10. Wykorzystanie potencjału rzeki Odry	2013 - 2020	brak danych	1. Utworzenie szlaku turystycznego „Opole nad Odrą" 2. Promocja walorów turystycznych terenów położonych nad Odrą

Cel 3.2
Rozwój i nowoczesna aranżacja przestrzeni miejskiej o wysokiej estetyce

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	ZADANIA	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe	
3.2.1	Przebudowa oraz modernizacja układu komunikacyj-nego miasta	ITGK/MZD BU KM WI BOTZ MZK ZdsRIR	1. Budowa węzła komunikacyjnego obwodnicy północnej (drogi krajowej) z drogą wojewódzką nr 454 (ul. Budowlanych – Jana III Sobieskiego w Opolu)	2013-2014	65 400 000		Wszystkie inwestycje drogowe powinny uwzględniać budowę OSTO II
			2. Przebudowa mostu w ciągu ul. Niemodlińskiej nad kanałem Ulgi	do 2015	6 000 000		
			3. Przebudowa i reorganizacja układu komunikacyjnego w rejonie ulic Armii Krajowej i 1 Maja na obszarze od ul. Reymonta do ul. Piastowskiej	do 2017	brak danych	Przebudowa placu przydworcowego 2013-2014. Inwestycja uwzględniać będzie nowoczesne rozwiązania komunikacji zbiorowej	
			4. Budowa nowej trasy komunikacyjnej łączącej lewo- i prawobrzeżną część miasta	do 2020	77 000 000	1. Budowa nowej obwodnicy- do 2020r. (77 mln zł, zadanie realizowane będzie etapowo. Podany szacunkowy koszt dotyczy I etapu inwestycji) 2. Budowa trasy komunikacyjnej wzdłuż mostu kolejowego nad Odrą (w ciągu linii kolejowej E30) do 2017r. (72 mln zł) 3. Budowa Trasy Bolkowskiej - do 2015r. (52 mln zł) Wybór trasy dokonany zostanie po wykonaniu analiz funkcjonalnych i finansowych dla wyżej wymienionych rozwiązań	
			5. Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego i infrastruktury w peryferyjnych dzielnicach miasta	2013 -2017	59 500 000	1.Przebudowa układu komunikacyjnego dla Groszowic i Metalchemu ok. 13 mln zł 2.Przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Szczepanowic ok. 32 mln zł 3.Przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Wójtowej Wsi ok. 14,5 mln zł	
			6. Budowa parkingów, w tym parkingów w systemie „Park & Ride”	2014 -2016	Brak danych	Naziemne parkingi głównie poza centrum miasta	
			7. Dostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych	2012-2020	brak danych	Przed realizacją zadania konieczna jest inwentaryzacja stanu ciągów komunikacyjnych	
			8. Budowa spójnego systemu dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych	2012-2020	19 500 000	Wg *Programu rozwoju zintegrowanego systemu transportu miejskiego w Opolu*	

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	ZADANIA	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
			9. Wdrożenie zintegrowanego, elektronicznego systemu sterowania ruchem drogowym	2012-2020	6 000 000	Wg *Programu rozwoju zintegrowanego systemu transportu miejskiego w Opolu*. Koszt integracji jednego skrzyżowania to ok.1 mln zł
3.2.2	Budowa zrównoważo-nego systemu transportu miejskiego	BOTZ/MZK ZdsRIR WI ITGK/MZD	10. Wdrożenie programu rozwoju i promocji transportu publicznego w Opolu	od 2015	brak danych	1. Promowanie transportu zbiorowego, przy jednoczesnym „wyciszaniu" ruchu pojazdów indywidualnych w centrum miasta oraz na obszarach o intensywnej zabudowie 2. Wdrożenie systemu badań i analiz umożliwiających diagnozę istniejących i projektowanie nowych rozwiązań układu komunikacyjnego. Realizacja takiego zadania umożliwiać będzie aktualizację dokumentu programowego. (Projekty rozwiązań dla komunikacji autobusowej w Opolu zostały szeroko opisane w „Programie rozwoju zintegrowanego systemu transportu miejskiego w Opolu – zarządzanie ruchliwością (mobility management)")
			11. Unowocześnienie taboru autobusowego MZK	2013-2020	30 000 000	Zakup 30 autobusów niskopodłogowych – sukcesywna wymiana wysokopodłogowego taboru autobusowego
			12. Modernizacja infrastruktury do obsługi komunikacji publicznej	2012-2015	8 000 000	Modernizacja przystanków komunikacji publicznej: • Instalacja nowych i modernizacja istniejących peronów i wiat przystankowych (np. przystosowanie peronów przystanków do potrzeb pasażerów z ograniczeniami ruchowymi oraz osób niewidomych lub niedowidzących) • Wyposażenie infrastrukturalne przystanków w automaty biletowe, tworzenie systemu zintegrowanej informacji pasażerskiej itd.
			13. Zmiana organizacji ruchu	do 2017	24 650 000	1. Ograniczenie/wyłączenie ruchu kołowego w strefie starego miasta. Proponowane stworzenie promenady spacerowej od ulicy Krakowskiej do ulicy Książąt Opolskich. Pozostałe rozwiązania zostały zawarte w *Programie rozwoju zintegrowanego systemu transportu miejskiego w Opolu*. Szacowany koszt 150 tys. zł 2. Wydzielenie dróg przeznaczonych wyłącznie dla komunikacji zbiorowej - 24,5 mln zł. Propozycje wytyczenia pasów przeznaczonych wyłącznie dla ruchu autobusowego zawarte zostały w opracowaniu *Program rozwoju zintegrowanego systemu transportu miejskiego w Opolu- zarządzanie ruchliwością – mobility management)"*
3.2.3	Rozwój i ożywienie Śródmieścia poprzez nadanie mu funkcji „salonu miasta" - obszaru kultury i rekreacji	BU ITGK IM KSiT UAiB Miejski Ogrodnik	14. Rewitalizacja Placu Kopernika	2017-2018	brak danych	
			15. Utworzenie szlaku turystycznego wzdłuż dawnych murów i bram miejskich	2014-2016	brak danych	
			16. Przebudowa i modernizacja budynku głównego Opolskiego Teatru Lalki i Aktora	2013-2014	24 800 000	Uwaga: Budżet miasta nie stanowi wyłącznego źródła finansowania inwestycji
			17. Przebudowa i zagospodarowanie Placu św. Sebastiana	2015-2016	2 000 000	

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	ZADANIA	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe	
			18. Nowa aranżacja i zagospodarowanie Małego Rynku, jako „miejsca spotkań”	2013-2014	2 000 000		
			19. Rozbudowa Galerii Sztuki Współczesnej	2013-2015	20 000 000	Uwaga: Budżet miasta nie stanowi wyłącznego źródła finansowania inwestycji	
			20. Realizacja programu ochrony zabytków	2012-2020	4 500 000	W tym wspieranie prac konserwatorskich dla obiektów nie stanowiących wyłącznej własności gminy - Zgodnie z Uchwałą nr VIII/106/11 Rady Miasta Opola z dnia 31.03.2011 r.	
3.2.4	Kreowanie prorozwojowej polityki mieszkaniowej	ZZK ITGK/MZD BU/ MZK/ IM/ WI	21. Skomunikowanie nowych terenów mieszkaniowych z centrum miasta	2014-2018	brak danych		Szczegółowe rozwiązania dotyczące rozwoju mieszkalnictwa zostaną zawarte w programie rozwoju mieszkalnictwa Inwestycje powinny uwzględniać budowę OSTO II
			22. Modernizacja i remont zasobów mieszkaniowych miasta	2013-2020	brak danych		
			23. Zagospodarowanie nowych terenów rekreacyjnych towarzyszących osiedlom mieszkaniowym	od 2013	brak danych	Między innymi tereny rekreacyjne w Gosławicach, przestrzenie sportowo-rekreacyjne na innych terenach mieszkaniowych	
			24. Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	2013-2020	brak danych	Między innymi: • Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w obszarze ulic: Wygonowa – Drobiarska – Lawendowa – Kolonijna • Przygotowanie terenów przeznaczonych na działalność deweloperską: przy ul. Złotej, ul. Borowskiego, ul. Lwowskiej – Koszalińskiej, i Cmentarnej-Kokota	Inwestycja powinna uwzględniać budowę OSTOII
3.2.5	Ochrona środowiska	OŚiR	25. Opracowanie programu ochrony przed hałasem	2012-2013	500 000	W tym opracowanie mapy akustycznej dla Opola (uwzględniającej możliwości wprowadzenia w Opolu tzw. obszarów cichych)	
			26. Ochrona pomników przyrody	2012-2020	585 000		
			27. Ograniczenie emisji pyłu zawieszonego	2012-2020	4 200 000	Realizacja programu niskiej emisji	
			28. Monitoring zanieczyszczeń środowiska	2012-2020	540 000	W tym m.in.: monitoring jakości gleb, wsparcie monitorowania jakości powietrza (prowadzonego przez inne instytucje)	

Cel 3.3
Wzmocnienie współpracy pomiędzy gminami na rzecz rozwoju ponadlokalnego

Nr	Działania	Odpowie-dzialny/ Koordynacja	ZADANIA	Okres realizacji	Szacunkowy koszt (w zł)	UWAGI/ Informacje dodatkowe
3.3.1	Stworzenie płaszczyzny (ram organizacyjnych) współpracy samorządów na rzecz rozwoju ponadlokalnego	EIPR	1. Zawarcie porozumienia w sprawie utworzenia i rozwoju Aglomeracji Opolskiej	2012	-	Szersza lista zadań zostanie zawarta w strategii rozwoju Aglomeracji Opolskiej (zadanie nr 2)
			2. Stworzenie wspólnej strategii rozwoju gmin Aglomeracji Opolskiej	2012-2013	-	
			3. Organizacja prac Aglomeracji Opolskiej	2012-2020	-	
3.3.2	Poprawa dostępności komunikacyjnej Aglomeracji Opolskiej	ITGK/MZD ZdsRIR Gminy Subregionu MZK BOTZ	4. Wspólne działania na rzecz rozbudowy istniejących połączeń drogowych z autostradą A4	2012-2020	-	
			5. Wykorzystanie infrastruktury kolejowej dla rozwoju szybkich połączeń wewnątrz Aglomeracji Opolskiej	2013-2020	-	
			6. Budowa spójnego systemu ciągów pieszo-rowerowych pomiędzy Opolem a sąsiednimi gminami	2013-2020	brak danych	Realizacja zadania przewidziana na dłuższy okres niż okres obowiązywania *Strategii*
			7. Rozwój aglomeracyjnego systemu transportu zbiorowego ukierunkowanego na realizację zadań gmin Aglomeracji Opolskiej	2012-2020	brak danych	• Rozwój aglomeracyjnego systemu transportu zbiorowego zapewniającego realizację zadań własnych gmin subregionu w tym zakresie • Działania na rzecz wykorzystania infrastruktury kolejowej dla rozwoju systemu transportu zbiorowego wewnątrz Aglomeracji Opolskiej • Integracja taryfowo – biletowa przewoźników w ramach transportu aglomeracyjnego • Inwestycja w tabor w długofalowej perspektywie powinna być amortyzowana rekompensatą finansową ze strony gmin Aglomeracji
			8. Współuczestnictwo w uruchomieniu Lotniska Opole-Kamień Śląski	Od 2013	brak danych	UMO podejmie działania lobbingowe na rzecz uruchomienia portu lotniczego z chwilą, gdy Zarząd Województwa Opolskiego rozpocznie prace koncepcyjne nad jego utworzeniem
3.3.3	Gospodarka zasobami i ochrona środowiska	ITGK WIK ZK	9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania odpadami	2012-2015	200 000 (udział miasta w kosztach inwestycji)	1. Planowane jest powołanie związku celowego gmin wchodzących w skład Aglomeracji, zainteresowanych wspólną gospodarką odpadami 2. Budowa II kwatery składowania odpadów (koszt: 35mln zł, okres realizacji 2012-2013). Inwestycja sfinansowana z funduszy Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. oraz pozyskanych dotacji 3. Instalacja do utylizacji odpadów ulegających biodegradacji (koszt: 40 mln zł okres realizacji 2013-2014). Inwestycja zostanie sfinansowana przez Zakład Komunalny Sp. z o.o. oraz inwestora prywatnego

			10.	Rozbudowa i poprawa parametrów technicznych sieci wodno-kanalizacyjnej	2011-2014	68 700 000	Zadanie realizowane przez Spółkę WiK, zapisane w *Wieloletnim Planie Rozwoju Urządzeń Wodno-Kanalizacyjnych na lata 2010-2014.* Zadanie obejmuje gminy: Prószków, Komprachcice, Tarnów Opolski, miejscowości: Krośnica, Borycz, Utrata, Grabów Izbicko, Nakło, Miedziana, Tarnów Opolski, Boguszyce, Żlinice, Zimnice Małe, Ligota Prószkowska, Jaśkowice, Przysiecz, Ochodze, Domecko, Wawelno, Komprachcice
3.3.4	Wspólne działania w zakresie ochrony przeciwpowo-dziowej	ZK Pełnomocnik Prezydenta	11.	Stworzenie programu zintegrowanych działań gmin Aglomeracji na rzecz ochrony przed powodzią	2012-2013	550 000	
			12.	Współdziałanie przy budowie polderów zalewowych	brak danych	1.300 000 2.brak danych	1. Polder zalewowy Żelazna (2012-2018) – 300 tys. zł 2. Polder zalewowy Dąbrówka-Opole Współdziałanie dotyczy jedynie dofinansowania części dokumentacji
			13.	Modernizacja wałów przeciwpowodziowych	2011-2014	550 000	Zakończenie robót inwestycyjnych przewidziane na 2014 r. (dot. dzielnic Grotowice, Metalchem). Wkład finansowy miasta przeznaczony jest na przygotowanie dokumentacji projektowej
3.3.5	Rozwój turystyki i wspólna promocja turystyczna	BP KSIT	14.	Współpraca na rzecz utworzenia ogrodu botanicznego w Prószkowie	Od 2013	-	
			15.	Odbudowa historycznych szlaków turystycznych i pielgrzymkowych	2012-2015	brak danych	m.in. Szlak św. Jakuba, inne szlaki turystyczne
			16.	Organizacja wspólnych przedsięwzięć promujących walory turystyczne gmin Aglomeracji Opolskiej	2013-2020	350 000	Opracowanie i przeprowadzenie wspólnej dla Aglomeracji kampanii promocyjnej (w tym min. promocja markowych produktów turystycznych Aglomeracji, przygotowanie przewodników turystycznych, opracowanie ofert pobytowych)

Rozwinięcie skrótów użytych w listach zadań	
BOP	Biuro Organizacji Pozarządowych
BP	Biuro Promocji
BSM	Biuro Spraw Międzynarodowych
BU	Biuro Urbanistyczne
CKP	Centrum Kształcenia Praktycznego
EiPR	Wydział ds. Europejskich i Planowania Rozwoju
GI	Wydział Gospodarki i Innowacji
IM	Wydział Inwestycji Miejskich
ITGK	Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej
KM	Wydział Komunikacji Miejskiej
KSiT	Wydział Kultury, Sportu i Turystyki
MODN	Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
MOPR	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
MOSiR	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
MPPP	Miejska Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
MZD	Miejski Zarząd Dróg
MZK	Miejski Zakład Komunikacyjny
OŚ	Wydział Oświaty
OŚiR	Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
BOTZ	Pełnomocnik ds. Organizacji Transportu Zbiorowego
PS	Wydział Polityki Społecznej
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
UAiB	Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa
WI	Wydział Informatyki
WIK	Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.
ZK	Zakład Komunalny Sp. z o.o.
ZZK	Wydział Zarządzania Zasobem Komunalnym
ZdsRIR	Zespół ds. rozwoju infrastruktury rowerowej

Załącznik 2
- ankiety wykorzystane w procesie konsultacji

Konsultacje społeczne na temat projektu
Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020.

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Pozwoli to nam poznać Państwa opinię na temat kierunków rozwoju Opola do roku 2020.

1. Które z inwestycji, zrealizowanych w Opolu w ostatnich latach uważa Pan/Pani za szczególnie ważne i potrzebne:

1. ……
2. ……
3. ……

2. Poniżej zostały wypisane propozycje zadań, które chcemy zrealizować do roku 2020. Proszę o przyznanie oceny stopnia ważności każdemu z zadań. (1- najważniejsze, 2-ważne, 3- mniej ważne).

Budowa nowej trasy łączącej lewo i prawobrzeżną część miasta	
Budowa obwodnicy południowej	
Budowa dróg, chodników i oświetlenia	
Powiększenie Opolskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	
Uzbrojenie terenów przeznaczonych na działalność przemysłową i handlowo – usługową	
Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	
Modernizacja hali widowiskowo – sportowej „Okrąglak”	
Modernizacja budynków szkół i przedszkoli	
Modernizacja i rozbudowa szkolnych sal gimnastycznych i boisk sportowych	
Utworzenie Muzeum Rzeki Odry	
Unowocześnienie taboru autobusowego MZK oraz modernizacja przystanków komunikacji publicznej	
Budowa Centrum Wystawienniczo - Kongresowego	
Budowa Regionalnego Parku Naukowo – Technologicznego	
Modernizacja i remont zasobów mieszkaniowych miasta z przeznaczeniem na mieszkania czynszowe i lokale socjalne	
Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych	
Budowa tras rowerowych i ciągów pieszo- rowerowych	
Utworzenie szlaku turystycznego „Opole nad Odrą”	
Przebudowa i zagospodarowanie Placu św. Sebastiana	
Nowa aranżacja i zagospodarowanie Małego Rynku, jako „miejsca spotkań”	
Budowa Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola – etap II (OSTO II)	

3. Co Pana/Pani zdaniem powinno być jeszcze wykonane w Opolu:

1……
2……
3……

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

ANKIETA

Wersja I - dla osób zamieszkujących Opole

Sposób publikacji: strona internetowa miasta

1. Który z kierunków rozwoju Opola uważa Pani/Pan za najbardziej korzystny?
   - akademicki
   - handlu i usług
   - kultury
   - przemysłowy
   - turystyczny
   - inny, jaki? ……
2. Proszę wskazać atuty w procesie rozwoju Opola?
   - położenie geograficzne
   - stolica regionu
   - dostępność komunikacyjna
   - rynek pracy
   - rozwinięty sektor usług
   - potencjalni inwestorzy
   - warunki prowadzenia działalności gospodarczej
   - uczelnie wyższe
   - infrastruktura komunalna, w tym infrastruktura drogowa
   - infrastruktura społeczna, w tym obiekty kulturalne, obiekty sportowo-rekreacyjne, placówki służby zdrowia itp.
   - parki i inne tereny zielone
   - bezpieczeństwo
   - inne, jakie?

     ……
3. Proszę wskazać, co utrudnia rozwój miasta?
   - niedostateczna ilość miejsc pracy
   - niedostateczna ilość wykwalifikowanych kadr
   - stan środowiska przyrodniczego
   - jakość infrastruktury drogowej
   - brak inwestycji/inwestorów
   - słabość sektora przemysłowego
   - migracje mieszkańców
   - struktura własnościowa gruntów
   - niedostatecznie rozwinięty transport publiczny
   - słaba oferta kulturalna
   - słabe uczelnie wyższe
   - brak koordynacji działań administracji samorządowej z państwową
   - inne, jakie?

     ……

4. Jak Pani/Pan określiłaby/określiłby obecny poziom rozwoju Opola, w porównaniu do innych miast wojewódzkich?

- jest porównywalne
- wygrywa z wieloma
- przegrywa z wieloma
- jest opóźnione
- trudno powiedzieć

5. Jak zmieniły się warunki życia w Opolu w ciągu ostatnich 10 lat?

- zdecydowanie się poprawiły
- poprawiły się
- pogorszyły się
- zdecydowanie się pogorszyły
- nie uległy zmianie
- trudno powiedzieć
- nie wiem

6. Jakie działania mogłyby pozytywnie wpłynąć na rozwój Opola?

- poprawa dostępności komunikacyjnej i jakości infrastruktury drogowej
- rozwój lokalnego rynku pracy
- intensywna promocja miasta
- nowe oferty kulturalne
- rozwój sieci żłobków i przedszkoli
- rozwój oświaty
- zmiany w funkcjonowaniu szkół wyższych
- modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej
- nowe inwestycje
- aktywność inwestorów
- większa dbałość o porządek i czystość w mieście
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych
- inne, jakie?

  .....

7. Kto ma decydujący wpływ na rozwój miasta?

- mieszkańcy miasta
- przedsiębiorcy
- kadra naukowa wyższych uczelni
- absolwenci wyższych uczelni
- władze lokalne
- władze wojewódzkie
- partie polityczne
- przedstawiciele instytucji wspierania biznesu (banków, firm consultingowych, szkoleniowych itp.)
- przedstawiciele sektora badawczo-rozwojowego
- inwestorzy zagraniczni
- inni ……

8. Jakie działania mogłyby pozytywnie wpłynąć na wizerunek Opola?

- poprawa jakości infrastruktury drogowej
- intensywna promocja miasta
- nowe oferty kulturalne
- rozwój sieci żłobków i przedszkoli
- rozwój oświaty
- zmiany w funkcjonowaniu szkół wyższych
- modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej
- nowe inwestycje
- większa dbałość o porządek i czystość w mieście
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych
- inne, jakie?.....

9. Jak ocenia Pani/Pan wpływ położenia Opola pomiędzy dwoma silnymi ośrodkami miejskimi: Wrocławiem i aglomeracją śląską

- bardzo korzystny
- korzystny
- niekorzystny
- bardzo niekorzystny
- obojętny
- trudno powiedzieć

10. Jak ocenia Pani/Pan ofertę kulturalną w Opolu?

- jest bogata i ciekawa
- jest wystarczająca
- jest niewystarczająca
- jest uboga

11. Jak ocenia Pani/Pan ofertę związaną z wypoczynkiem w Opolu?

- jest bogata i ciekawa
- jest wystarczająca
- jest niewystarczająca
- jest uboga

12. Jakiego rodzaju imprez i wydarzeń brakuje w Opolu?

- koncertów
- imprez sportowych
- imprez plenerowych
- spotkań, imprez dla dzieci
- imprez dla młodzieży
- imprez tanecznych
- nie brakuje żadnych
- innych, jakich?……..

13. Jak ocenia Pani/Pan ofertę edukacyjną Opola?

- jest bogata i ciekawa
- jest wystarczająca
- jest niewystarczająca
- jest uboga

14. Co w zakresie edukacji powinno ulec poprawie?

- rozmieszczenie sieci szkół
- ilość szkół
- liczebność oddziałów
- jakość nauczania
- kompetencje kadry pedagogicznej
- sposób zarządzania szkołami
- wyposażenie w pomoce dydaktyczne
- baza do zajęć sportowo-rekreacyjnych
- inne, jakie?.....

15. Czy docierają do Pani/Pana informacje o działaniach podejmowanych przez władze Opola, których celem jest rozwój miasta?

- tak
- nie

16. Dlaczego mieszka Pani/Pan w Opolu?

- mieszkam tu od urodzenia
- tutaj znalazłam/znalazłem pracę
- tutaj uczę się
- tutaj znalazłam/znalazłem mieszkanie
- tutaj założyłam/założyłem rodzinę
- lubię to miasto
- to miasto o dużym potencjale
- inne powody, jakie?.....
- nie wiem

17. Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z tego, ze mieszka Pani/Pan w Opolu?

- jestem bardzo zadowolona/zadowolony.
- jestem zadowolona/zadowolony.
- jestem niezadowolona/niezadowolony.
- nie wiem, nie zastanawiam się nad tym.

18. Jak określiłaby Pani/ określiłby Pan swoje zainteresowanie sprawami Opola?

- jestem bardzo zainteresowana/zainteresowany.
- jestem raczej zainteresowana/zainteresowany.
- nie interesują mnie sprawy Opola.

19. Gdyby miała Pani/Pan możliwość przeniesienia się do innego miasta, to czy skorzystałaby Pani/Pan z niej?

- tak
- raczej tak
- to zależy, do jakiego
- raczej nie
- nie
- nie wiem

Metryczka

1. Wiek:

a. do 18 lat

b. 19-25

c. 26-36

d. 37-59

e. powyżej 60

2. Płeć:

a. kobieta

b. mężczyzna

3. Wykształcenie:

a. podstawowe

b. zawodowe

c. średnie

d. wyższe

4. Poziom osiąganych miesięcznych dochodów (netto):

a. do 2000 zł

b. 2000-3000 zł

c. 3000-4000 zł

d. powyżej 4000 zł